

onze vogels

36e jaargang no. 1, januari 1975

maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

ysel

De

N.B.v.V. Boekenservice

EEN GOED BOEK BEHOUDT ZIJN WAARDE

Lijst van boeken in voorraad

HANDLEIDING VOOR DE KLEURKANARIEKWEKER, door H. J. Veerkamp	f 17,50
HANDLEIDING VOOR DE GRASPARKIETENKWEKER, door W. Beckmann	f 18,50
HANDLEIDING VOOR DE ZEBRAVINKKWEKER, door W. Beckmann	f 18,25
VOEDING DER VOGELS, door J. P. Holsheimer	f 16,90
Bovengenoemde 4 boeken zijn uitgesproken standaardwerken en aan de gespecialiseerde kweker van harte aanbevolen.	
WATERSLAGERS EN HAZERS, het houden en kweken van door M. v. Woezik	f 9,50
KLEURKANARIES KWEKEN KUNT U OOK, door H. J. Veerkamp	f 15,50
Een speciaal voor de beginner geschreven boek.	
DE VOLIERE, door C. E. van Berkel, tweede druk	f 17,50
In dit boek wordt zeer uitgebreid de bouw en inrichting van de volière besproken, evenals de bouw van broedkooien, nestkasten etc. Ook over beplanting, voeding, onkruiden, aanschaf, acclimatisatie etc. wordt u uitgebreid geïnformeerd. Met talrijke tekeningen en foto's.	
BASTAARDVINKEN, door K. Speicher	f 6,25
AGAPORNISSEN EN ANDERE DWERGPAPEGAAIEN, door Thijs Vriends	f 22,90
Een erg goed boek voor hen die zich speciaal toeleggen op het houden en kweken van agaporniden.	
VOGELPRACT IN NATUUR EN VOLIERE, door Franz Robiller	f 32,50
Dit boek is geschreven op het lijf van de liefhebber van een gezelschapsvolière	
THIEMES VOGELBOEK, door G. Steinbacher	f 19,50
TROPISCHE VOGELS, H. Bechtel	f 6,25
DUIVEN IN DE VOLIERE, door J. Nicolai	f 6,90
VOGELS DIE VRAGEN WORDEN OVERGESLAGEN, door Jos van Himbergen	f 16,95
Een populaire behandeling van de voeding der vogels.	
WILDZANGVOGELS, door R. R. P. van de Mark	f 10,50
VOGELZIEKTEN, door Raethel	f 7,25
Eigenlijk een onmisbaar boekje voor elke vogelliefhebber.	
GRASPARKIETEN MIJN HOBBY, door G. A. Radtke	f 6,90
PAPEGAAIEN EN PARKIETEN ALS LIEFHEBBERIJ, door R. R. P. van de Mark	f 12,25
TROPISCHE VOGELS HOUDEN KUNT U OOK, door R. R. P. van de Mark	f 9,50
HEBT U OOK AL EEN PAPEGAAI, door R. R. P. van de Mark	f 9,75
EXOTISCHE VOGELS IN KLEUREN, door Chr. Walraven	f 12,50
PAPEGAAIENATLAS, uitgave N.V.v.V., 110 briljante afbeeldingen in kleur	f 25,00
Bijzonder interessante uitgaven zijn ook:	
DE BONTE WERELD VAN DE VOGELS, door Ellis	f 14,90
HET LEVEN VAN DE VOGELS, door dr. Maurice Burton (speciaal voor de jeugd)	f 9,90
ZO GEDRAGEN ZICH VOGELS, door D. Blume	f 7,25
VOGELS IN KLEUREN, door Thorburn, met 400 afbeeldingen in kleur van in Nederland voorkomende vogels	f 23,50
WAT VLIEGT DAAR?, door Dr. W. H. van Dobben	f 7,90
VOGELNESTEN EN EIEREN, S. Hoehner	f 16,50
VOGELS OVERAL, Fisher en Peterson, bijzonder fraai werk	f 29,50
THIEME'S ZAKBOEKJES VOOR DE NATUUR, met elk 120 afbeeldingen in kleur	
IN DE BOSSEN; WAT BLOEIT LANGS ONZE WEGEN; WEIDEN EN AKKERS; GENEESKRACHTIGE EN GIFTIGE PLANTEN; BOMEN EN STRUIKEN à	f 6,90

ALLE BOEKEN ZIJN DIREKT LEVERBAAR EN ZE ZIJN STUK VOOR STUK DE MOEITE WAARD. U KUNT ZE BESTELLEN DOOR OVERMAKING VAN HET VERSCHULDIGDE BEDRAG OP GIRO 1148324 t.n.v. BOEKENSERVICE N.B.v.V., Postbus 74 te Bergen op Zoom.

S.v.p. duidelijk de titel(s) van het boek vermelden alsmede uw naam, adres en woonplaats.

Na ontvangst van uw storting ontvangt u het bestelde omgaand FRANKO thuis.

BONDSBESTUUR

Voorzitter: A. van Liempd, Rubensstraat 17, Breda, telefoon (01600) 3 61 37.
Secretaris: Joh. M. van Pelt, Vlaardingendijk 331a, Schiedam, telefoon (010) 26 19 90.
Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44, Bergen op Zoom.
2e Voorzitter: E. Adema, Roggestraat 30, Apeldoorn, telefoon (05760) 1 86 31.
Commissaris: J. J. Krol, Trompstraat 16, Meppel, telefoon (05220) 5 38 84.
Juridisch adviseur: Mr. L. van Elderen.

DISTRICTSVOORZITTERS

District Groningen: W. Wolthof, Kerkstraat 40, Muntendam, telefoon (05987) 33 40 of 33 25.
District Friesland: J. Forsten, Molenpolle 2, Franeker, telefoon (05170) 29 68.
District Drenthe: J. H. Heijnen, W. Grolstraat 126, Barger Oosterveld, telefoon (05910) 2 54 20.
District Overijssel: A. M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41, Haaksbergen, telefoon (05427) 30 06.
District Gelderland: D. J. Prinsen, Berkenlaan 132, Silvolde, telefoon (08350) 53 14.
District Utrecht: J. G. Harskamp, Loenapad 14, IJsselstein, telefoon (03478) 21 25.
District Noord-Holland: A. J. F. Lammerse, Oude Kruisweg 104, Vijfhuizen, telefoon 023 - 285906.
District Zuid-Holland: G. C. Goedschalk, Akeleistraat 148, Den Haag, telefoon (070) 68 16 70.
District Zeeland: J. van der Walle, Churchillweg 4, Hulst, telefoon (01140) 38 16.
District Noord-Brabant: J. C. Vos, Braillestraat 2, Grave, telefoon (08860) 29 78.
District Limburg: J. M. Hoebbers, Hoofdstraat 5, Horst, telefoon (04709) 12 64.

CONTACTPERSONEN TECHNISCHE COMMISSIES

W. Mulder, Verwerstraat 39, Deventer, telefoon (05700) 2 36 48, voor tropen, grasparkieten etc.
H. J. Veerkamp, Rojaarsplein 12, Schiedam, telefoon (010) 15 63 55, voor kleur- en postuurkanaries.
H. Elst, Plantage 213, Beverwijk, telefoon (02510) 2 66 07, voor zangkanaries.

BONDSBUREAU N.B.v.V.

Aletta Jacobsstraat 4, Bergen op Zoom, postbus 74, gironummer 1148324, telefoon (01640) 3 50 07.
Geopend: 08.00 - 17.00 uur. 's Zaterdags gesloten.

LIDMAATSCHAP

Wie als lid van de N.B.v.V. wenst toe te treden, wende zich schriftelijk tot de secretaris van een in zijn plaats van inwoning gevestigde afdeling. Indien in de plaats van inwoning geen afdeling is gevestigd, kan men zich bij het Bondsbureau als verspreid lid aanmelden.
De contributie bedraagt in dit geval f 17,50 per jaar, bij vooruitbetaling te voldoen.

ONZE

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE

ABONNEMENTEN

Bij vooruitbetaling.
Binnenland f 17,50 per jaar, bij vooruitbetaling op onze giro 1148324. Buitenland f 20,- per jaar, per luchtpost extra tarief volgens PTT-kosten.
België: 250 BFr. per jaar, bij vooruitbetaling op rekening nr. 000 - 0156074 - 01 bij het bestuur der postcheks te Brussel 1.
Opgave abonnement bij het Bondsbureau, Bergen op Zoom.

ADRESSEN SPECIAALCLUBS N.B.v.V.

Nederlandse Zebra-vinkenclub
Secretaris: P. Kool, telefoon: 05280 - 68028, Röntgenhof 33, Hoogeveen.
Penningmeester: A. A. Straver, Emmalaan 9, Alphen a.d. Rijn, Postgiro 43984 Coöp. Raiffeisenbank Alphen a.d. Rijn t.n.v. N.Z.C.
Contributie f 15,- per jaar. Entree f 5,-.
Speciaalclub Vorm- en Postuurkanaries.
Secretaris: W. de Vries, Vleugel 3, Hoogvliet, telefoon (010) 38 27 43.
Penningmeester: P. Bos, Wilhelminalaan 11, Harderwijk, telefoon 03410 - 62 73.
Giro t.n.v. de postuurkanarieclub no. 1667906.
Contributie f 15,- per jaar. Entree f 5,-.
Speciaalclub Eur. vogels en hun hybriden
Secretaris: H. A. Vervest, Peppelgaarde 41, Etten-Leur.
giro-rekening: 31.58.484 t.n.v. spec.club Eur. Vogels, H. van Es, Wilhelminastraat 23, Barendrecht. Telefoon 01806-2980.
Contributie f 13,- per jaar.
Speciaalclub voor liefhebbers van insekten- en vruchtenetende vogels.
Secretaris: H. Kehl, Kruiningenstraat 170, Rotterdam-3023, telefoon (010) 80 28 54.
Penningmeester: W. Ouwehand, Dahliastraat 40a, Rotterdam-25, giro 2625815 t.n.v. penn. speciaalclub.
Contributie f 15,- per jaar. Entree f 5,-.

SPECIAALCLUB PARKIETEN

Inlichtingen over, waar en bij wie u zich kunt melden worden u gaarne verstrekt door:
A. B. J. Braam, Casimirstraat 25, Hoensbroek, of bij A. v. d. Waal, Laan Olieslagers 50, telefoon (01646) 28 88, Hoogerheide.
Inlichtingen, opgave nieuwe leden en betaling contributie uitsluitend aan bovenstaande adressen.

vogels

BLAD VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 46.500)

REDACTIE

C. E. van Berkel
Chr. Walraven
P. Rijnders
Redactieadres: Postbus 74 - Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publikatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeelten daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties – ook die van leden en abonnees – met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de N.B.v.V.

Kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op „Onze Vogels”, van zuiver particuliere aard 5 cent per letter met een minimum van f 5,- per advertentie.

Zie voor verdere voorwaarden onder „Vraag en Aanbod”.

VRAGEN OVER?

KLEURKANARIES aan: W. C. Oonk, Bergweg 37, Lochem.

ZANGKANARIES aan: M. van Woezik, Homberg 27-16, Wijchen.

GRASPARKIETEN aan: A. B. J. Braam, Casimirstraat 25, Hoensbroek.

ZEBRAVINKEN, JAPANSE MEEUWEN EN TROPENBASTAARDEN aan: D. J. v. d. Molen, Esschingstraat 80, Dalfsen.

GROTE PARKIETEN, EUROPESE VOGELS (WILDZANG) EN HUN BASTAARDEN aan: D. A. Duivis, St. Josephstraat 46, Teteringen.

TROPISCHE VOGELS aan: G. v. d. Watering, St. Theresiastraat 25, Roosendaal.

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op 17 februari 1975.

IN DIT NUMMER

	pag.
Lori's	4
Pietpraat	7
De nandoe	8
Voor liefhebbers van harzerzangkanaries	9
De ekster	12
N.B.v.V. boekenservice	13
De legpuzzel van het nieuwe leven	15
Bastaardkweek non X Japanse meeuw	16
Gorzen en ortolanen	19
Papegaaiafadines	20
Tragopanen (1)	23
De tortelduiven	28
De braamsluiper	29
Kolibries (7)	30
Kleurkanarie (13)	33
Wijnrode vuurvink	35
Belangrijke mededelingen	37
Twee Italiaanse krulveerkanarierassen	38
Boekennieuws	40
Ervaringskrabbels	41
Beplanting in en om de volière	44

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
Edelchemie BV	6
De Vogelhorst	6
Benny Slager	6
All-in Trade	6
A. P. van Gils	6
404 Insecticide	7
Sluis	10
Cédé	14
De Vogelspecialist	14
Veraka	14
Hartevelde, Hoos en Heijermans BV	14
W. Rouppe van der Voort	18
Vic van Heeswijk	18
Metaalwarenfabriek Hulskamp	18
Ars, Groenlo	18
Holley, Delft	18
Cédé	22
Witte Molen	32
Sabri, Oosterhout NB	36
Vraag en aanbod	42
Vraag en aanbod	43
Vraag en aanbod	44
Vraag en aanbod	46
Blankestijn Vogelhandel	45
Joh. W. Kemper	45
V.V.R. Vogelvoederfabriek	45
Rein van der Veen	47
A. Bosch	47
Winkeler	47
Animali	47
Witte Molen	48

Foto omslag: Salvadoris Purperkaplori
Wolfgang de Grahl

Ontwerp en druk: Steens b.v., boekdruk/offset
Postbus 59 - Schiedam - Telefoon (010) 26 06 40*

Uitsluitend brieven met betaald antwoord!

1975

Zoals te doen gebruikelijk beginnen we dit eerste nummer van de nieuwe jaargang met u allen een erg goed 1975 te wensen.

We zullen ons niet wagen aan voorspellingen.

Net zo snel als de tijd gaat, veranderen de meningen en ideeën. Vorig jaar b.v. moesten we beginnen met bezuinigen. Van alle kanten werd ons voorgehouden wat kalmer aan te doen. Edoch, 1974 was nog niet ten einde of wij werden aangespoord om zoveel mogelijk te besteden. Vast staat overigens wel dat de prijzen zullen stijgen.

Zojuist ontvingen wij een schrijven van de P.T.T. dat de verzending van dit blad per 1 januari bijna 4 ct per exemplaar duurder is. Rekent u even mee? $4 \times 46.000 \times 12$ is ruim f 22.000,-; dat betreft dan alleen de portokosten van dit blad...

We praten dan nog maar niet over de vorig jaar en ook nu weer sterk stijgende papierkosten, verhoging drukkosten etc. etc. . . .

Laat ons elkaar maar veel sterkte wensen . . .

Wat de redactie betreft, ja, mensen u heeft in het decembernummer reeds kunnen lezen wat we de draad met de artikelenreeks „Mijn kweek met” weer zullen opnemen, zij het dan alleen maar betreffende de ervaringen met de Afrikaanse soorten.

Ook gaan we weer beginnen met „De volière van de maand”. Wij wachten met spanning af. In dit eerste nummer is tevens een aanvang gemaakt met de publikatie van de foto's waarmee men in het kader van de fotowedstrijd 1974 een prijs of eervolle vermelding heeft behaald. Voor het overige hopen we weer elke maand een zo gevarieerd mogelijk blad te kunnen samenstellen. Samen werkend in **onze bond**, samen werkend **aan ons maandblad** zal het waarachtig wel weer gaan.

Alle goeds in 1975.

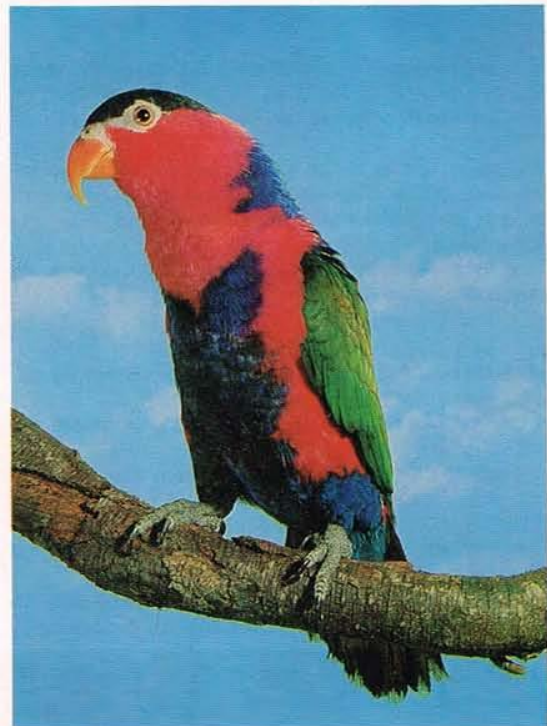
Bestuur en redactie

LORI'S

Tekst: Chr. Walraven

Foto's: Wolfgang de Grahl

Onder de papegaaiaachtigen kennen we vele kleurrijke soorten, maar de lori's spannen toch wel de kroon. Deze vaak onwaarschijnlijk mooi gekleurde vogels worden dan ook door de vogelliefhebbers steeds meer gehouden. Dacht men vroeger nog vaak dat het houden van deze vogels en dan met name de voeding grote problemen met zich meebracht, de laatste jaren is steeds meer het besef doorgedrongen dat dit erg meevalt. Natuurlijk vragen ze meer tijd en aandacht van hun verzorger dan bijv.

Purperkaplori

Veelkleurenlori

vele soorten parkieten, maar iedere liefhebber die al wat jaren ervaring heeft met de verzorging van vogels, kan zich toch rustig aan deze vogels wagen en dat gebeurt dan ook steeds meer. Dit heeft met zich meegebracht dat we de laatste jaren ook steeds meer meldingen van een geslaagde kweek tegenkomen.

Over de huisvesting, voeding en verdere verzorging zijn de laatste jaren al verschillende artikelen in „Onze Vogels” verschenen, zodat we daar ditmaal niet op ingaan. We willen nu eens wat meer aandacht besteden aan een viertal soorten, of beter rassen, die we vrij willekeurig hebben uitgezocht. De fraaie vogels komen op de goed geslaagde kleurenfoto's zeker tot hun recht.

Op de omslag van dit nummer ziet u een paartje *Salvadoris Purperkaplori's* (*Domicella lory erythro-rax*). Op de kleurplaat naast dit artikel de gewone *purperkaplori* (*Domicella lory lory*).

Er zijn 8 rassen bekend, die allen op Nieuw-Guinea en de omliggende eilanden voorkomen. De kleurverschillen tussen de rassen zijn vrij klein en beperken zich veelal tot de nek- en halsstreek. Ze behoren tot de *breedstaartlori's* en ze worden op zijn tijd wel aangeboden, zij het nooit in grote aantallen. Omdat ze vaak door de inheemse bewoners met de hand zijn grootgebracht, zijn ze meestal erg tam. Het verschil in geslacht is moeilijk vast te stellen; bij het wijfje is de kop wat kleiner en smaller. Ze zijn zowel voor een kooi als een volière geschikt, waarbij vooral tamme exemplaren het in een kooi erg goed doen. Vogels die niet tam zijn raken vaak

door kleinigheden in hun omgeving erg opgewonden en beginnen dan te schreeuwen, hetgeen in een kamer wel onaangenaam is.

De vogels op de beide andere foto's behoren tot de *wigstaartlori's* en dan met name tot het geslacht van de *veelkleurenlori's*, waarvan we maar liefst 22 rassen kennen. Een aantal van deze rassen lijkt zeer veel op elkaar en alleen aan de vindplaats of de tekening op de ondervleugels is te bepalen met welk ras we te doen hebben; hier komt nog bij dat bij de afzonderlijke rassen ook nog kleurafwijkingen voorkomen. Zo was het bij de vogel, die we als „*Veelkleurenlori*” hebben aangeduid, niet mogelijk om exact te bepalen tot welk ras hij behoort, daar op de foto de kleurtkening op de ondervleugel niet te zien is en we uiteraard van de vindplaats ook niets afweten. Dat hij tot de *veelkleurenlori's* behoort is echter zeker, vandaar dat we hem met deze algemene naam hebben aangeduid.

De andere foto toont ons de prachtige *bloedvleklori* (*Trichoglossus haematodus capistratus*). Het is een van de weinige *veelkleurenlori's* die gemakkelijk te herkennen is. De ondervleugels zijn oranje-geel en vooral in de vlucht zijn de fraai getekende ondervleugels goed te zien. Ze komen voor op het eiland Timor. Ze worden niet veel ingevoerd en kunnen beter niet met andere papegaaensoorten worden samengehouden.

Bloedvleklori

osel

De

EDELCHEMIE B.V. PANHEEL
vecht voor een schoner milieu

Fabriceert: NEOFLEX-E-3-X, de beproefde frisse INSECTENDODENDE verf voor uw hokken, voliëre, broednesten etc. Het gebruik van insecticide is 100x minder.

Nu ook verkrijgbaar via uw vereniging
NEVEX het nieuwe spuitmiddel op basis van Pyrethrum. Niet schadelijk. In flessen van 1 liter.

Bel ons op:
telefoon 04756 - 21 19 of 04748 - 13 06.

'DE VOGELHORST'

Nieuwe Tonge, tel. 01875 - 457.

Wij bieden U aan: Grote collectie kooi-, voliëre- en parkvogels o.a. kanaries, grote en kleine parkieten, tamme papagaaien, lijsters, troepialen, nachtegalen, sierfazanten, flamingo's, siereenden, ganzen. Regelmatig zeldzame soorten voorradig. Wij kopen of ruilen Uw vogels in. Verkoop van broedmachines (Succes). Verzending door geheel Nederland. „DE VOGELHORST” te Nieuwe Tonge. Duivenwaardsedijk 9, tel. 01875 - 457. Zondag gesloten.

Wij hebben regelmatig voorradig duizenden tropische vogels
Pracht vinken - Parkieten
Duiven - Kanaries - Papegaaien
Grote Parkieten

Wij importeren „Quiko”, spec.
Opfok en Conditievoer voor alle vogels!

Vogelhandel „**BENNY SLAGERS**”
Dorpsstraat 79 - Enter (Ov.)
Telef. 05478 - 682
's Zondags tot 2 uur.

Vogelliefhebbers!

Ook u hebt wel eens geld nodig!

Bel ons dan eens op!

Wij verzorgen zonder kosten, PERSOONLIJKE LENINGEN voor b.v. VOLIËREBOUW, woningverbetering, woninginrichting, huwelijksuitzetten auto- of caravan-aankoop vanaf f 1000,- tot f 15.000,-, aflosbaar in 18 tot 120 maandtermijnen. Voorts alle 1e en 2e hypotheek, schade- en levensverzekeringen en verdere ASSURANTIES.

Vraag vrijblijvend tel. of schriftelijk offerte.

ALL-in-TRADE

TEL. 070-604473 - DEN HAAG - SWEELINCKPLEIN 57

A. P. v. GILS - Abcovenseweg 19 - Goirle

Telefoon 04247 - 1579 - 1328

Yorkshire Kanaries	95,— p.p.	Prachtrosellas	150,— p.p.
Border Kanaries	60,— p.p.	Witte Valkparkieten	150,— p.p.
Norwich Kanaries	120,— p.p.	Stanly parkieten	250,— p.p.
Gloster Kanaries	45,— p.p.	Fischerie parkieten	50,— p.p.
Lizard Kanarie	75,— p.p.	Personatas	55,— p.p.
Gele kan. man	17,50 p.st.	GRIJZE PAPEGAAIEN	275,— p.st.
Gele kan. pop	8,50 p.st.	Jap. Nachtegalen man	25,— p.st.
Rood Intensive Kanarie	45,— p.p.	Jap. Nachtegalen pop	12,50 p.st.
Rood Zalm Kanaries	40,— p.p.	Zebravinkjes grijs	9,— p.p.
Cal. Kuifkwartels	45,— p.p.	Zebravinkjes wit	10,— p.p.
Chin. Dwergkwartels	10,— p.p.	Zilvervleugel zebras	12,50 p.p.
Zilver kwartels	15,— p.p.	Jap. Meeuwjes	7,50 p.p.
Gould amadines R.K.	65,— p.p.	Bandvinkjes	10,— p.p.
Zwartkop goulds	85,— p.p.	Orajekaakjes	12,— p.p.
Geelkop goulds	75,— p.p.	Mozambiexijsjes	13,— p.p.
Diamantvinkjes	45,— p.p.	Napoleons	8,— p.p.
Binchonow asstr.	50,— p.p.	Ind. Nonpareils	17,50 p.p.
Binsen asstrildes	35,— p.p.	Mex. Nonpareils	25,— p.st.
Spitsstaart am.	35,— p.p.	Rode Kardinalen	25,— p.st.
Gordelgrasvinkjes	35,— p.p.	Pagoda Spreeuwen	17,50 p.st.
Driekleur papegaai am.	45,— p.p.	Kala BulBulls	20,— p.st.
Roodkop pap. am.	110,— p.p.	Oever spreeuwen	15,— p.st.
Cerus asstrildes	35,— p.p.	Diamantduifjes	15,— p.p.
Bourks parkieten	50,— p.p.	Zilver diamantduifjes	30,— p.p.
Roodrug parkieten	45,— p.p.	Brilant diamantduifjes	75,— p.p.
Gele roodrug parkieten	75,— p.p.	Shamaliesters	65,— p.st.
Turqusines parkieten	65,— p.p.	Pruimekop parkieten	55,— p.p.
Elegant parkieten	85,— p.p.	Halsband parkieten	40,— p.p.
Splendid parkieten	150,— p.p.		

Wij kopen alle soorten Australische prachtvinkjes, parkieten enz.

Verzending geschiedt onder rembours v.a. f 2,50 per kistje, vracht rekening koper.

Geopend van 9 tot 12 uur en van 1.30 tot 6 uur. Zaterdags tot 5 uur, Zondags geopend van 10 tot 12 uur.

PIETPRAAT

door J. Kuiper

In dit prille jaar 1975, net begonnen en toch alweer bijna een maand oud, komt het nieuwe kweekseizoen snel naderbij; voor sommigen onder ons is het al begonnen. De race om de beste kwaliteit is opnieuw van start gegaan. Er zullen in 1975 ongeveer net zoveel eindoverwinnaars zijn als in 1974! Zo'n eindoverwinning is dan het clubkampioenschap voor velen, voor anderen is dat het districtskampioenschap en voor nog weer anderen is dat het bondskampioenschap. Het hangt er maar vanaf waar de limiet gesteld wordt door de fokker. Hoe ver men ook wil gaan, het startpunt is voor allen hetzelfde, dit is de kweek. Misschien is het nuttig om met u eens van gedachten te wisselen over kleurkanaries door een groot aantal kleurslagen te bepraten. De

nen. In deze aflevering wil ik het totale kleurkanariebestand eerst wat onderverdelen. In figuur 1 heb ik dat totale bestand in tweeën gedeeld. Dit geeft aan dat kleurkanaries **gepigmenteerd** of **onpigmenteerd** zijn. Er bestaat een tussenvorm, de bonte kanarie. Deze kan gevoelig buiten bespreking blijven omdat ze als tentoonstellingsvogel geen enkele waarde hebben. Meekijkend naar figuur 2 ziet u dat het totale kleurkanariebestand hier in drie delen opgesplitst is. In 2.1 zitten de intensieve kleurkanaries, in 2.3 de schimmelvogels. Blijft over de groep 2.2, niet intensief en ook geen schimmelvogel, er precies tussenin liggend. Natuurlijk zou een nauwkeuriger indeling te bedenken zijn; het praktische nut daarvan ontgaat mij. Het is voldoende om figuur 2 van links naar rechts te bekijken. Een vogel uit groep 2.1 die vrijwel tegen de scheidingslijn met 2.2 aan ligt is een intensieve vogel die altijd de bemerking „melig” zal krijgen; een schimmelvogel uit de groep 2.3 die tegen de scheidingslijn met 2.2 aan ligt kan rekenen op de bemerking „niet egaal schimmel” of „plaatselijk intensief”. De nog te bespreken kleurslagen zullen gemakshalve in een van de drie groepen worden ingedeeld. Het kleurkanariebestand is in figuur 3 opnieuw in tweeën gedeeld, een puur noodzakelijk kwaad! De deling is toegepast omdat het inzenders maar niet duidelijk blijkt te zijn dat er een wereld van verschil bestaat tussen een **kweekvogel** en een **tentoonstellingsvogel**. Met 3.1 wordt een kweekvogel bedoeld, met 3.2 een wedstrijdvogel. Mijns inziens moet dit onderscheid gemeengoed zijn bij elke serieuze kweker. Een topvogel kan voor de

fig. 1

bijgeplaatste foto's zullen dan beschouwd moeten worden te zijn een tentoonstellingskooi met daarin een kleurkanarie. Deze kleurkanarie zal dan volgens de eisen zoals die staan vermeld in de nieuwe standaard voor kleurkanaries worden besproken. Vanzelfsprekend zullen ook kweektechniek en kweekmoeilijkheden van de verschillende kleurslagen niet worden vergeten; dit zal ruime aandacht krijgen. Deze fotobespreking gaat volgende maand begin-

fig. 2

kweek volkomen ongeschikt zijn, zelfs rampzalig als hij of zij niet in de kweek past. Een zeer goede kweekvogel die onveranderlijk jongen voortbrengt van goede en zeer goede kwaliteit kan als tentoonstellingsvogel een volkomen misgreep zijn. Het zal u niet ontgaan zijn dat alleen het rubriceren van kleurkanaries al een hele hoop gespreksstof oplevert. In de aflevering van volgende maand zullen we die gespreksstof verder uitdiepen. **Tot dan!!**

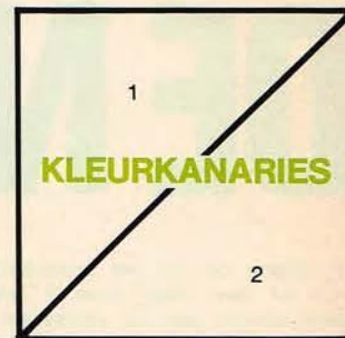

fig. 3

404

INSECTICIDE

doodt insecten
ONSCHADELIJK / GIFVRIJ

Foto: Luk van Praet. 1e prijs fotowedstrijd 1974

Rhea

DE NANDOE

De nandoe, die ook wel wordt betiteld met pampastruis of rhea, hoort thuis in Zuid-Amerika en is nauw verwant aan de struisvogel uit Afrika. Men onderscheidt twee soorten, namelijk de gewone nandoe, die ongeveer anderhalve meter hoog kan worden en de kleinere Darwin nandoe. Deze vogels hebben een loshangend, „flodderig” verenpakje. Vliegen kunnen ze niet maar rennen des te beter. Ook het zwemmen gaat ze bijzonder goed af.

Hun dieet is erg gevarieerd, want ze eten zowel zaden, grassen, scheuten, bladeren en dergelijke als sprinkhanen, weekdieren, insecten enz.

Deze vogels houden van gezelligheid. Zelden ziet men een solitair, maar veelal groepjes van 15 tot 30 stuks of meer. De mannetjes zijn polygaam en de succesvolste heren hebben niet zelden een harem van 5 tot 9 dames. Maar hij heeft zich hiermee wel een last op de hals gehaald, want alle vrouwen leggen hun eieren in één nestkom en pa moet zorgen dat ze uitgebreed worden. Gelukkig voor hem komen niet alle eieren in de eigenlijke kom terecht, want sommige ladies leggen reeds voor er een nest

is en deze eieren blijven waar ze zijn. De kleur varieert van goudkleurig geel tot groen. Het broeden duurt 5 tot 6 weken. Als de jongen ter wereld komen zijn ze in keurige pyamaatjes gestoken: grijs met donkere strepen, waardoor ze prachtig gecamoufleerd zijn. Het zijn nestvlinders, dat wil zeggen dat ze onmiddellijk nadat ze goed en wel droog zijn, het nest verlaten en onder de hoede van papa de wijde wereld met de vele gevaren intrekken. De jongen zijn na circa vijf maanden volwassen maar pas na twee jaar geslachtsrijp en eerst dan kunnen ze aan een „huwelijk” gaan denken.

Nandoes hebben een redelijke kans om te blijven voortbestaan. Hun veren hebben namelijk geen handelswaarde en daarom laat de mens ze met rust. Hun vijanden zijn de roofdieren, terwijl af en toe een jong ten slachtoffer valt aan roofvogels. Ook de inboorlingen weten dat een bout van een jonge nandoe erg lekker is en zodoende „sneuvelt” er wel eens eentje. Maar nogmaals: zorgwekkend ziet het er voor deze pampastruisen niet uit.

VOOR LIEFHEBBERS VAN HARZERZANGKANARIES

Nadat ik iets heb mogen doen voor de liefhebbers van waterslagers door het uitgeven van een boekje getiteld „Waterslagers, houden, kweken, keuren” voel ik mij niet voldaan, als ik ook niet voor de liefhebbers van harzerkanaries iets zou hebben gedaan om hen, de bedrivers van deze oudste tak van kanariesport, door voorlichting, vooral op het gebied van zangkennis, te helpen hun hobby beter te kunnen bedrijven. Aangezien het boekje voor waterslagliefhebbers inmiddels bijna is uitverkocht, heb ik besloten een nieuw boek te schrijven, waarin èn voor waterslagers èn voor harzers de teelt, zangopleiding, voeding, enz. uitvoerig wordt beschreven, naast de theorie van de zang voor beide rassen van zangkanaries.

Ik hoop hiermede ook voor de harzerliefhebbers in een behoefte te hebben voorzien.

Dit boek is thans ook bij het bondsbureau te verkrijgen.

Ook wil ik voor de harzerliefhebbers de gelegenheid openstellen een cursus te volgen tot opleiding van keurmeester.

Belangstellenden kunnen zich met mij in verbinding stellen, tel. 08894 - 5107.

In een serie artikelen zal ik, in ons bondsorgaan, het harzerlied uitvoerig behandelen.

M. van Woezik

HET LIED VAN DE HARZERKANARIE

NEDERLANDSE BOND VAN VOGELLIEFHEBBERS AFD. HARZERS

Afd. ....

Gem. ....

Inzender .....

Datum .....

Afgeh. van ..... tot .....

Ring No. .... Keurno. ....

Gezongen waardetoeren:

Holrollen tot 9 punten .....

Knorren tot 9 punten .....

Schokkels tot 6 punten .....

Waterrollen tot 9 punten .....

Kloeken i.a.v. tot 6 punten .....

Holkingels tot 6 punten .....

Fluiten tot 6 punten .....

Klingeltoeren tot 3 punten .....

Klankbeeld tot 3 punten .....

Totaal waardepunten .....

Gezongen fouten:

Slechte kling. tot 3 p. ....

Zwieren tot 3 p. ....

Ophaal tot 3 p. ....

Slechte fluiten tot 3 p. ....

Neustoeren tot 3 p. ....

Slechte watert. tot 3 p. ....

Aftrek strafpunten .....

Blijft waardepunten .....

x 3 .....

2e vogel .....

3e vogel .....

4e vogel .....

Stamharmonie .....

Totaal 4 vogels .....

Handtekening keurmeester: .....

Hiernaast ziet U een keurlijst afgedrukt, waarop de harzerkanaries thans worden gekeurd.

Dit keursysteem is het resultaat van overleg tussen alle bij de Confédération Ornithologique Mondiale, de wereldorganisatie van landelijke bonden op het gebied van vogelliefhebberij, aangesloten landen. Ook Nederland is bij deze organisatie, afgekort genoemd C.O.M., aangesloten.

Vroeger had ieder land zijn eigen keursysteem en dit was op internationale tentoonstellingen steeds een punt van wrijving tussen keurmeesters onderling en tussen inzenders. Wij kunnen ons derhalve slechts verheugen in het tot stand komen van dit keursysteem.

Ik wil thans overgaan tot een beschrijving van de zangtoeren zoals die achtereenvolgend op de keurlijsten zijn vermeld.

Holrollen

Als wij de naam van deze toer eens goed bezien, dan blijkt, dat de holrol uit twee elementen bestaat, nl. hol en rol. Wat wij onder hol verstaan is ieder wel duidelijk. Een holle toon ontstaat bijv. als er geluid wordt geproduceerd uit een leeg vat, een holle buis of een ander hol voorwerp.

Wat rollen betekent weet ook iedereen.

Een rollende bal of een ander rollend voorwerp kan een rollend geluid veroorzaken. Bij dat rollen horen wij een steeds min of meer geaccentueerde r r r r. Het samenbrengen van het holle geluid en de „r” van het rollen geeft een beeld van de holrol.

De holrol wordt, wat betreft zijn muzikale effect, beschouwd als de schoonste van alle kanarietoeren. De holrol kan zo rijk zijn aan afwisseling in vorm en toon, dat hij recht heeft op de kwalificatie stamtoer of hoofdtoer.

De verschillende benamingen, die de keurmeesters

aan de diverse vormen van holrol geven, bewijst al, dat de holrol een grote afwisselingsmogelijkheid heeft.

Zo spreken wij van: rechte holrol, gebogen holrol, koelerende holrol, vibrerende holrol, sproedelende holrol. Dit zijn alle benamingen van holrollen met goede eigenschappen, die ik hierna zal bespreken. De holrol behoort tot de categorie **roltoeren**. Dat zijn alle toeren van het kanarielied waarvan de toongrepen zijn verbonden en derhalve een ononderbroken rollende vorm hebben.

Roltoeren zijn: holrol, knor, waterrol en klingelrol. **Onderbroken toeren** zijn: schokkels, kloeken, holklingsels, fluiten en klingels.

Van de onderbroken toeren zijn de toongrepen niet met elkaar verbonden en hebben een zekere tussenruimte tussen elke toongreep.

Voor het begrip: toongreep, klinkers en medeklinkers het volgende: De klinkers die in de tekst van de holrol voorkomen zijn: o, oe, u, a, eu en ee. De medeklinker is „r”.

De tekst van de toongrepen is derhalve: ro- roe- ru- reu- en ree.

De klinkers (ook wel grondtonen genoemd) „o” en „oe” zijn het waardevolst en geven de holrol een echte holle klank. De klinker „u” kan nog goed zijn, maar is minder diep en hol.

De klinkers „a”, „eu” en „ee” zijn in het algemeen slechte klinkers die de toer in waarde doen dalen. De klinker „a” heeft de neiging vlak te klinken. De „eu” maakt de toer meestal ruw en onwelluidend; de „ee” geeft meestal een gevaarlijke neusklank, waardoor de toer strafpunten kan oplopen.

De medeklinker „r” is ook niet zonder invloed op de welluidendheid van de toer. Een te sterk op de voorgrond tredende „r” maakt de toer ruw en hard. Dit niet in de betekenis van luid maar in de betekenis van niet soepel.

Is de „r” matig sterk en komt er iets van water in de toer, dan kan dat nog wel aardig en iets borrelend klinken. Wij spreken dan van sproedelende hol. Is de „r” echter zacht en nauwelijks hoorbaar, dan spreekt men van een weke holrol, die soepel kan klinken als de klinker op goede diepte ligt. Treedt de „r” helemaal terug en komt een diepe „o” of „oe” op de voorgrond, begeleid door een zachte „h”, „l” of „k” met soms iets waterachtigs op de klinker, dan spreekt de kenner van koelerend hol en dit is wel de mooiste vorm van holrol.

Een rechte holrol is een holrol die steeds op dezelfde toon en in hetzelfde ritme doorgaat.

Een gebogen holrol is een holrol, die in toonhoogte buigt van boven naar beneden of omgekeerd, in dezelfde toerbeurt.

Een koelerende holrol heb ik hiervoor reeds beschreven.

Een vibrerende holrol is een holrol, waarin enige trilling wordt gehoord tussen de toongrepen.

Een sproedelende holrol, waarin water op de klinker wordt gehoord, dat een sproedelend effect veroorzaakt.

Nooit mag men spreken van een vallende of stijgende holrol, aangezien deze uitdrukking, alleen van toepassing is op onderbroken toeren.

De holrol kan de volgende gebreken hebben, waardoor de puntenwaarde sterk vermindert:

Te kort: Een holrol moet voldoende lengte hebben om een goede indruk op de toehoorder te kunnen maken, ook al is de kwaliteit van de toer overigens goed.

Beleggen: Ook wel hees, niet helder van geluid, als de stembanden van de vogel iets zijn aangedaan.

Gedrukt: Als de „r” te veel op de voorgrond treedt, waardoor de klinker als het ware wordt weggedrukt, hetgeen de klank nadelig beïnvloedt.

Neuzig: Met een neusklank die wordt veroorzaakt door de klinker „ee”. Een gevaarlijke vorm van holrol, die gemakkelijk door andere vogels wordt overgenomen en derhalve streng moet worden geweerd.

Vlak: Met de grondtoon op „a”, die in het algemeen weinig klankgehalte bezit.

Als wij nu de holrol op punten gaan beoordelen, dan dienen wij het hiernavolgende in acht te nemen:

Wanneer een holrol wordt gebracht in een hogere toonligging, bijv. met de klinker „uu”, overigens helder is van toon en van goede lengte.

Wanneer een holrol wel diep van toon, met de klinker „oe” of „o” wordt gezongen, maar als de grondtoon niet helder is (beleggen), of als de grondtoon wordt „gedrukt” door harde medeklinkers. Ook als de toer door de klinker „a” weinig klank bezit.

Wanneer een holrol wel goed is, maar de toer veel te kort is.

In al deze gevallen kunnen wij slechts spreken van een **voldoende holrol** en geven hoogstens 3 punten. Wanneer een holrol gebracht wordt in de middelste of een diepere toonligging, goed is van structuur, een zachte „r” heeft en niet hees of beleggen is, goed van lengte en een heldere klank heeft, dan hebben wij te doen met een **goede holrol**.

Voor deze holrol kunnen wij 4, 5 of 6 punten noteren, naar verhouding het zeer goede wordt benaderd.

Wanneer een holrol wordt gezongen met een diepe, volle „o” of „oe” als klinker, helder van geluid is met een zachte medeklinker, een zeer goed klankgehalte en een goede lengte heeft, dan spreken wij van een **zeer goede holrol**.

Voor een dergelijke holrol hebben wij 7, 8 of 9 punten beschikbaar.

Wij geven 7, 8 of 9 punten naar verhouding dat deze holrol recht (7), gebogen (8) of in meerdere variaties (bijv. gebogen en koelerend) (9) wordt gebracht.

Het komt echter maar zelden voor, dat een holrol zulke goede eigenschappen bezit, dat daarvoor het maximum van 9 punten moet worden toegekend.

Een holrol van 7 of 8 punten is al een grote prestatie. Ik zal dit artikel hiermee besluiten, aangezien ik weet, dat de studie of de theorie van de holrol een van de belangrijkste gedeelten is van de studie omtrent het lied van de harzerkanarie.

Een prominente keurmeester heeft een gezegd: „De holrol goed kennen is het harzerlied kennen”. In deze uitspraak zit veel waars, aangezien de vele elementen, die wij bij het beoordelen van de holrol moeten kennen, mede van toepassing zijn op het overige lied van de harzerkanarie.

osel

DE EKSTER

Corvus

Foto: André Bruggeman. 2e prijs fotowedstrijd 1974

Een van de opvallendste gevederde vrienden is de ekster, hoewel ik vermoed dat heel veel mensen het woord „vriend” te mooi vinden voor deze rover. Het zijn eerste klas nestenplunderaars en daar kan ik over meepraten. Ik heb die krenge — excusez le mot! — wel verwenst. Toen ik namelijk nog in de duinen bij Hoek van Holland woonde, wemelde het rond ons huis van kneuen, grasmussen, groenlingen en meer van dat grut. Dit gebied was „verboden toegang” en er kwam vrijwel nooit een sterveling. Toch werden voortdurend de nesten van de zangertjes uitgehaald. Eerst dacht ik dat dit het werk was van baldadige kwajongens, maar op een gegeven moment zag ik een ekster wegvliegen uit een struik waarin zich een nest bevond met jonge kneuen, die ik de vorige dag had geringd. Alle vijf waren verdwenen. Toen ben ik beter op gaan letten en al spoedig bleek dat de **pica's** de moorden op hun geweten hadden. In „mijn” gebied bevonden zich heel wat eksters en ik ben zo vrij geweest enige reprisailles te nemen. Dat viel niet mee want de meeste „kraamkamers” zaten in meidoorns en waren vrijwel niet te benaderen. Wat zit zo'n wieg goed in elkaar! De fundamenten bestaan uit dikke takken, waarop met dunnere wordt voortgebouwd. De nestkom wordt vervaardigd van mest en klei en gevoerd met plantewortels. Dit vormt zo'n stevig geheel, dat wanneer er op wordt geschoten de hagelkorrels er in smoren en de broedende vogel niet deren. Heel vaak wordt het eigenlijke nest overkoepeld door een van doortak-

ken gemaakte kamp met slechts een opening opzij. Soms wordt het nest heel hoog gebouwd op een vingerdunne tak, maar het is zó goed verankerd, dat zelfs de zwaarste storm geen schade kan aanrichten. Toch heb ik ook wel nesten gevonden, die nog geen meter boven de begane grond waren gebouwd. Vaak worden zogenaamde speelnesten gemaakt, dus lui zijn de eksters niet. De 5-8 jongen komen ter wereld nadat moeder de groenachtige, grijs gevlekte eieren ongeveer 17 dagen heeft bebroed. Een week of vier later verlaten zij het nest. Ze hebben dan nog niet de lange staart van de ouders, maar geleidelijk groeit dit lichaamsdeel. De oude vogels hebben bij harde wind nogal last van dit zeer lange geval. Meermalen heb ik gezien, dat zij bij het neerstrijken op een tak of een TV-antenne haast over de kop duikelden.

Eksters sluiten een huwelijk voor het leven. Een paartje ziet men geregeld in elkaars gezelschap. Maar wat zijn het een rasechte dieven! Alles wat glinstert en blinkt kapen ze weg. Hoeveel verhalen zijn er niet in omloop over gestolen ringen, lepeltjes en zelfs horloges?

Tot besluit: ook even iets goeds. Ook heel wat schadelijk ongedierte wordt genuttigd. Toch weegt het nut niet op tegen de schade. In Montana (U.S.A.) wilde men de langstaarten uitroeien vanwege de schade. In 1927 werd 25269 vogels gedood en 18071 eieren vernietigd, maar geholpen heeft het vrijwel niet.

NIEUW

insectenvoer geel
groen
honingvoer grof
briljant honing
universeelvoer populair
briljant droog
briljant vet • universeelvoer

Cédé VOGELVOEDERS

TILBURG, LANGESTRAAT 104, TEL. 013-423156

**1e klas Engelse import
Postuurkanaries**

**o.a. Glosters, Borders, Norwicks,
Yorkshires, Lizards, Fife Fancy, Friseés.**

Tevens kleurkanaries, parkieten,
tropische vogels.

's Zaterdags gehele dag, andere
dagen volgens afspraak. Niet op
zondag. Verzending rembours.
Brieven met betaald antwoord.

DE VOGELSPECIALIST, Import-Export
Panweg 66 - Zeist - Tel. (3404) 18276

"VERAKA"

Specialiteit in tentoonstellingskooien voor
pelsdieren, pluimvee en vogels - Voor-
fronten in alle maten - Tevens opvouw-
bare kooien voor honden, katten, duiven,
papegaaien etc.

Bondskooien - Hooiruiven - Voerbakjes

Alles gepuntlast - 100% service.

"VERAKA"

Markstraat 17 - Telefoon 01693 - 1448
Terheijden N.Br.

VITALE VOGELS - OPTIMALE KWEKRESULTATEN - NATUURLIJKE KLEUREN

(in de praktijk bewezen)

Gun uw vogels **zonlicht** uit het stopkontakt.

TRUE-LITE de enige -
gepatenteerde - buislamp met
het volledige zonnenspectrum,
incl. het heilzame ultra-violet.

**HARTEVELD HOOS
& HEIJERMANS B.V.**

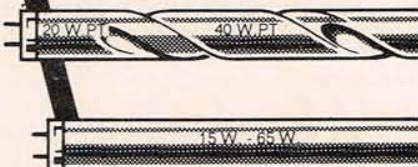
Mathenesserlaan 299
Tel. 010 - 23 58 35
Rotterdam

Levering via de handel

TRUE-LITE

past in standaard
armaturen

Watt	lengte in cm
15	45
20	60
30	90
40	120
65	150
+ 20 PT	60
+ 40 PT	120

+ PT = getordeerde
uitvoering met grotere
lichtopbrengst bij
gelijkblijvend stroomverbruik.

DE LEGPUZZEL

VAN HET NIEUWE LEVEN

Jos van Himbergen

Daar ben ik bij mijn vogels altijd mee bezig. Het is een beetje droevig als een vogel gaat vertrekken om ergens in een huiskamer te gaan zingen of om dienst te doen als kweekvogel.

Voor wie vogels kweekt heeft iedere vogel een achtergrond. Meestal is deze prettig om te weten en na zoveel goede zorgen raakt men een vogel kwijt en vraagt men zich af wat er van worden zal. Daar is dikwijls ook reden toe.

In mijn eigen buitenvolière zijn in hoofdzaak vogels gehuisvest met een of andere afwijking. Dit zijn vogels welke gratis worden aangeboden omdat ze bij de eigenaar niet aan de gestelde verwachtingen voldeden of wegens ouderdom niet meer bruikbaar bleken.

Dan doet het deugd, als ik vanavond hier in de proefruimte naar kooi 19 en 20 kijk. Ja, daar zitten ze dan: de nakomelingen van ouders die het bij anderen af lieten weten. Jonge vogels, stuk voor stuk goed gebouwd en uit de kluiten gewassen.

Goede huisvesting en voeding hebben ze deze kans gegeven en dat is wat bedoeld wordt met bovenstaande titel. De huisvesting van vogels biedt de liefhebbers in het algemeen weinig problemen. Het is echter de voeding, die ongewild vaak roet in het eten strooit. Laten we daarom eens even stilstaan bij het feit, dat vogels in gevangenschap het jaar rond in verschillende perioden leven en hierdoor ook andere eisen stellen aan de voeding.

Nu, in de rusttijd, mag het eiwitgehalte wat lager zijn als in de kweek- en ruiperiode. Voor onderhoud en instandhouding van de cellen en het verenkleed is voedingseiwit noodzakelijk, doch uitgeruide vogels zijn volgroeid en eisen daarom geen hoge dosering aan eiwit.

Geheel anders is het gesteld in de rui- en kweektijd. In beide perioden moet er wel degelijk iets geheel nieuws gevormd worden.

In de kweektijd zijn het de voedingseiwitten uit de diverse voedermiddelen, die het de jonge vogels in het nest mogelijk maken om uit te groeien tot normale gezonde vogels, flink van postuur en een prachtig verenkleed. Bieden wij voldoende gevarieerd eiwit aan tijdens de kweek, dan zien we zulks onherroepelijk gebeuren.

Ook in de ruiperiode stelt de vogel duidelijk hoge eisen aan de eiwitvoorziening, want uit de voedingseiwitten zal een nieuw verenkleed gevormd worden, dat aangepast moet zijn aan de omstandigheden waaronder de vogel gehuisvest is.

Vogels, die buiten in een koude volièr moeten ruïen, hebben behoefte aan een hoger gehalte voe-

dingseiwit als vogels die warm zijn gehuisvest.

Dat is begrijpelijk als we weten dat de vogels voor de vorming van het verenkleed voedingseiwit als grondstof nodig hebben. De buitenvogels vormen een hechter verenpak dan de vogels, die in een warme binnenruimte de rui doormaken. Om het duidelijk te zeggen: de buitenvogels doen de overjas aan en de binnenvogels een niet te zwaar colbertjasje. En daar moet iedere vogelvriend wel eens even bij nadenken.

Ten eerste, dat de koud gehuisveste vogels tijdens de rui meer eiwit in het rantsoen moeten hebben als de warmgehuïsveste vogels.

Ten tweede, dat we na de ruitijd in de winter de vogels niet ongestraft kunnen overplaatsen van koud naar warm en omgekeerd.

Brengen we een vogel met een dik en hecht verenkleed vanuit de buitenruimte pardoes in een dag en nacht verwarmd verblijf, dan is de kans groot dat er stokrui optreedt of, als dat niet gebeurt, dat de vogel spoedig sterft vanwege een te hoog oplopende lichaamstemperatuur. Bij de aankoop van kweekvogels zien we dikwijls, dat de vogels van een goed verwarmde ruimte naar een koudere binnenruimte worden verplaatst. Zulke vogels hebben het daar moeilijk met hun dunner verenkleed en verliezen dag na dag een beetje aan conditie om de doodeenvoudige reden, dat ze te veel energie nodig hebben om zich te verwarmen in de nieuwe omgeving.

Op goede kweekresultaten moeten we daarna niet al te veel meer hopen en blij zijn als een dergelijke kweekvogel het volgend jaar, na zijn rui in deze omgeving, wél de juiste conditie heeft weten te bereiken. Huisvesting en voeding houden zéér nauw verband met elkaar en in de toekomst hoop ik op duidelijke wijze hierover te vertellen.

Door deze voedingspraatjes zal bij de vogelliefhebber hier en daar het rode lichtje wel eens gaan branden.

U gaat weten waarvoor bepaalde onderdelen uit de voeding dienen en er een juiste toepassing aan geven in de praktijk.

We zien b.v.: te veel en te geconcentreerd energiestoffen gebruiken voor en tijdens de kweekperiode. Het gevolg is alleen vervetting van de vogels en dat heeft geen enkel nut.

Een goede omschrijving van de taak der energiestoffen en bouwstoffen tijdens de verschillende perioden, zal de vogelliefhebber helpen om de puzzle van het nieuwe leven tot een goede oplossing te brengen.

De Legpuzzel

De

BASTAARDKWEEK NON X JAPANESE MEEUW

De eerste keuringen van 1974 zitten er al weer op, en dan rijst bij mij als meeuwenliefhebber altijd de vraag: waarom zie je toch zo weinig goede Japanse meeuwen en waarom zoveel van „dat bonte spul”? Met dat laatste bedoel ik niet de getekende meeuwen, maar dat kakelbonte spul, met van die koplampjes en al die toestanden meer. En over formaat zullen we het dan nog maar niet hebben.

Nu het voer steeds duurder wordt, vraag ik me steeds af, waarom niet standaard-meeuwen gehouden worden, want die eten evenveel, maar ze schenken meer voldoening.

En wat zijn standaard-meeuwen? Dat ga ik U niet uitleggen, want ze staan uitvoerig beschreven in de door het Bondsburo uitgegeven Standaard-eisen voor de Japanse meeuwen die U voor een luttel bedrag kunt krijgen. Het bij herhaling doorlezen hiervan was de aanleiding tot het schrijven van dit artikel. Petje af voor de schrijver van de hierin omschreven vervingsleer. Wat hierin door een theoreticus wordt omschreven klopt wel zo nauw met de werkelijkheid, dat ik het gewoon boeiend vind om te lezen en te herlezen.

Reeds jaren bastaardeer ik met Japanse meeuwen. Plusminus 15 jaar geleden begonnen met Bronzemannetjes, later Muskaatvinken, maar niet met het resultaat wat ik er van verwachtte. Enkele jaren terug met Witkopnonnen en de weg naar succes was gebaad! Denkt U niet dat het allemaal voor de wind gaat! Veel onbevruichte eieren, kapotte eieren (omdat de non-mannen soms woest met de eitjes omspringen of steeds aan het nestmateriaal trekken). Daarnaast zit er veel werk in het experimenteel kweken, omdat je met veel broedparen moet kweken.

Het is n.l. altijd afwachten of de bastaarden vruchtbaar zijn, en je kunt ze dan ook niet zomaar opruimen. Van mijn ± 30 span meeuwen bezitten nu ongeveer reeds 1/3 deel nonnenbloed en de vruchtbaarheid neemt steeds toe, naarmate men weer terugfokt op de Japanse meeuw.

Maar vooral vruchtbare F1-poppen zijn zeldzaam. Mij is gebleken dat ze in het tweede jaar wel vruchtbaar kunnen zijn, of dat het eerste en tweede legsel onvruchtbaar waren, maar in het derde nestje van b.v. 5 eitjes er één bevrucht was. En dan maar hopen dat daar een jong uit komt.

U voelt wel, dat je niet zomaar een hok vol verbeterde Japanse meeuwen hebt.

Maar de voldoening is des te groter als er dan plotseling één of meer van die succesjes worden behaald.

Eén daarvan was een zuiver roodbruine Japanse meeuw met een prachtige geschubde lichaamstekening en diep roodbruin van kleur. Deze werd geboren uit Witkopnon $\times$ roodbruine Japanse meeuw. Hiervan heb ik reeds meerdere jonge F1's gekweekt, die allemaal donkerbruin waren, maar split voor roodbruin. Vermoedelijk heeft de natuur hier een handje geholpen, door een crossing-over, waardoor de chromosomen zijn gebroken en verkeerd aan elkaar gegroeid, maar ik heb er uiteraard niets op tegen, omdat mijn doel is, juist deze mooie roodbruinen te fokken, een kleurslag, die je nog veel te weinig ziet.

Natuurlijk moet men, als men de Japanse meeuw wil verbeteren, de F1 mannen of resp. F2 en F3's steeds terugzetten tegen Japanse meeuwpoppen en niet Witkopnon $\times$ F1-pop, want dan gaat U terug naar de non, en dat was niet de bedoeling.

ysel

De /

Foto: André Bruggeman. Eervolle vermelding fotowedstrijd 1974

Een groot voordeel van het inkruisen van de Non is dat het formaat ook sterk toeneemt, wat we even erg nodig hebben als tekening. Natuurlijk zijn er ook nadelen verbonden aan deze bastaardering. Enkele wil ik hierbij noemen:

1e. Onrustiger vogels, die dichter bij de natuur staan en daardoor onstuimiger het nest verlaten dan de „broodstoofjes" van weleer, die je moest oplichten voor nestcontrole en dan weer op de eitjes terug kon leggen.

2e. Een toename van de toch al snelle nagelgroei bij de Japanse meeuwen, met alle gevolgen van dien. Dus vaak knippen, wilt U leuke eitjes voorkomen.

3e. De snavelkleur vererft intermediair, dus krijgt van beide ouders wat mee. Wat in de praktijk er op neer komt dat we bij de bastaarden lichtere, zo niet bonte bovensnavels krijgen. Dit is voor éénkleurige meeuwen niet toegestaan en moet door terugparing weggekweekt worden, wat in de praktijk ook wel lukt, want bij de F3 vinden we niets meer terug van deze bonte snavelkleur.

Dikwijls krijg ik de vraag gesteld: Hoe zie je dat het een bastaard is van welke non. Dit is vrij gemakkelijk te zien. De Witkopnon-bastaard is egaal donker chocoladebruin van kleur. De Zwartkopnon-bastaard heeft dezelfde lichaamskleur maar de kopkleur is veel donkerder, bijna zwart.

De Driekleurnon-bastaard is vrij gelijk gekleurd als de vorige, maar heeft in de borst, waar bij de Japanse meeuw de scheiding licht-donker zich bevindt, steeds een kleine concentratie rose-rood, wat we ook zien op de stuit van bastaard Loodbekje $\times$ Zilverbekje.

Gezien dus de meer eenkleurigheid van de Witkopnon-bastaard geef ik aan deze de voorkeur, omdat

ons doel was de éénkleurige Japanse meeuwen te verbeteren, ook wel volkleuren genoemd.

Wellicht overbodig te zeggen dat een dergelijke kweekopzet uitsluitend in broedkooien kan plaats vinden en waarbij alle bijzonderheden genoteerd kunnen worden, waarbij de afstammingskaarten onmisbaar zijn. Datzelfde geldt ook voor de Zebravinkenweek en eigenlijk voor alle vogels, maar vooral voor onze standaardvogels is het onmisbaar. Eerlijkheidshalve moet ik er wel bij zeggen dat één en ander zeer veel werk meebrengt, en dat zoals in mijn geval met ruim zestig broedkooien en daarnaast de nodige vluchten met jongen en reservemateriaal, je er aardig werk aan hebt. Een eerste vereiste daarbij is dat de geheel opzet praktisch en economisch moet zijn en heus vrienden, dan valt het allemaal echt wel mee.

En met een automatische verlichting en verwarming kun je het hele jaar doorkweken. Natuurlijk niet met dezelfde vogels, maar b.v. in de wintermaanden met Australische prachtvinken en een gedeelte Japanse meeuwen en dan in het voorjaar de Zebravinken en de rest van de Meeuwen. De laatste speciaal met het doel T.T. vogels te kweken omdat deze van het laatste broedjaar moeten zijn. Het experimenteel kweken doe ik om die reden dan ook voor de jaarwisseling. Vergeet natuurlijk niet ook in uw kweekschema een grondige schoonmaakbeurt toe te passen, want dat is echt wel nodig en gebruik daarbij b.v. Halemid, een prima ontsmettingsmiddel.

Maar ik dwaal af van mijn bastaardkweek. Maar ik wilde U laten zien dat je met een betrekkelijk kleine kweekruimte vele mogelijkheden hebt.

En wat de Japanse meeuw en bastaardkweek betreft: veel succes!

GEZA SEPT

Voorkomt en geneest virusziekten en infecties.

Een goedkoop en afdoend middel dat eenvoudig toegepast kan worden:

enige druppels aan het drinkwater toevoegen is voldoende.

Populierstraat 121-123
Tel. 070-323930; Den Haag

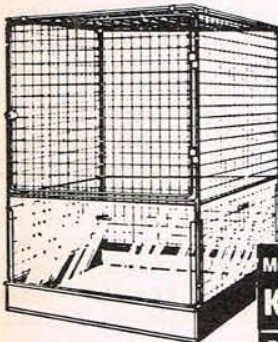
**W. ROUPPE
VAN DER VOORT**

NIEUW! PARADISO - KOMEKO ZELFBOUW VOLIERES

Geheel metalen zelfbouw kamervolières van genormaliseerde elementen. Steeds uit te breiden en onder te verdelen. Twee standaard-uitvoeringen met on-eindig veel combinatiemogelijkheden. Het past altijd! Gegarandeerd!

PARADISO-KOMEKO VOLIÈRE geen kooi, maar een echte vogelwoning!

Roestvrij, morsvrij, en hygiënisch. Waterdichte schuiflade. Gemakkelijk toegankelijk, veilig af te sluiten. Geen zichtbelemmering!

Montage? Het werk van een ogenblik. Geen gereedschappen nodig!

Stuur de BON of schrijf een briefkaart aan:

Metaalwarenfabriek Hulskamp N.V.

KOMEKO-DIVISION

POSTBUS 52 TE ALKMAAR

BON Zend mij Uw rijk geïllustreerde prospectus met technische beschrijving en prijslijst van de

PARADISO-KOMEKO ZELFBOUW VOLIERES

Naam: .....

Adres: .....

Plaats: .....

EEN ONSMAKELIJK
PRAATJE OVER EEN
SMAKELIJK VOGELDIEET:

DANK ZIJ

VETTE KORREL

GEEN PLAKKERIGE EN
DUNNE MESTMEER.

PRIJS PER KG F. 2,95

* UW WINKELIER
HEEFT HET.

VETTE KORREL

Import:

Vic van Heeswijk Veghel Sluisstraat 41
Postbus 63 Telefoon (0 4130) 6 40 59

ARS

DIERENSPECIAALZAAK

Wij hebben steeds zeer mooie vogels, zowel in onze binnen- als buitenvolières voor u in voorraad. Ruime keus in exclusieve soorten. Verse miereneieren en meelwormen steeds voorradig.

In- en verkoop van vogels

LEPELSTRAAT 32 - GROENLO - TEL. 05440-1704

Voor alle soorten vogels

VERKORT DE RIJ-TIJD
BEVORDERT DE BROEDRESULTATEN
VERHOOGT HET WEERSTANDSVERMOGEN
HERGEEFT DE VOGELS HUN ZANG EN
VEEDERPRACHT

EEN HOLLEY PRODUCT - POSTBUS 109 - DELFT

VERKRIJGBAAR IN ALLE
dieren - speciaalzaken

GORZEN EN ORTOLANEN

door A. van Beek

Wie kent niet de **geelgors**, *Emberiza citrinella*? U kunt hem tegenkomen in bossen en duinen, in akkerbouwgebieden en bij rivieren. Overal kunt u hem zijn uit zes of zeven lettergrepen bestaand liedje horen zingen. „Tsie, tsie, tsie, tsie, tsie, tsie éééh.” Het is de bekendste gors in ons land, en hij dankt zijn naam aan de citroenkleuren, die men vooral bij het mannetje kan waarnemen aan kop, hals en andere onderdelen. Rug, vleugels en staart zijn kastanjebruin. De pop is valer van kleur en meer bruin gestreept. De broedtijd is van april tot augustus. In het nest, dat meestal op de grond, zelden hoger dan 1.50 meter wordt gebouwd, komen 3 tot 5 eitjes die vuilwit, grijsachtig of soms ook steenkleurig zijn, met een typische gorzentekening. Dit betekent dat er behalve vlekjes vooral zeer veel zwartbruine adertjes en haarlijntjes op te zien zijn, alsof ze er met een fijne pen op aangebracht zijn. Daarom worden ze ook wel „schrijverseitjes” genoemd.

Toch zijn er ook wel gorzeëitjes gevonden zonder vlekjes en spatjes. „Zij” houdt dus wel van variatie. De pop broedt alleen en gedurende ongeveer 13 dagen. Als de jongen er zijn, helpt de man met voeren en na ongeveer 2 weken vliegen ze uit. Als alles goed gaat, volgt dan een tweede en soms ook nog wel een derde legsel.

Het voedsel bestaat uit allerlei zaden, graan, vruchten en vooral in de opfoktijd allerlei insecten.

In de volière kunnen gorzen in een uitstekende conditie worden gehouden met een menu van wildzang-, onkruid- en kanariezaad, aangevuld met universeelvoer, wat meelwormen, enchytreeën e.d. Ook stukjes rauw vlees worden wel gegeten, alsmede geweekt oud brood. Vliegen kunnen we gemakkelijk zelf aantrekken door een emmertje met allerlei dierlijk en plantaardig afval in de volière te plaatsen. Voor de vogels is het vliegen vangen een goede afleiding en bevordert de natuurlijke voedselwinning.

Het zijn zeer verdraagzame vogels, die het in de volière zeer lang, vaak wel meer dan 10 jaar, kunnen uithouden. Dat is wel wat langer dan in de vrije natuur. Voor hen is het daarin wel binnen 4 jaar bekeken. Gelukkig mogen ze in onze volières worden gehouden.

Naast de geelgors zijn er zeker nog wel meer dan 40 andere echte gorzen. Ze behoren allemaal tot de familie *Emberizidae*. De **sneeuwgors** en de **ijsgors**, resp. *Plectrophenax nivalis* en *Calcarius lapponicus*, zijn dus geen echte gorzen. Als dwaalgast zijn ze weleens in ons land gesignaleerd. Zo

zijn er meer van die gevallen, en alleen door bastaardkweek zouden we erachter kunnen komen wat wel en geen echte gorzen zijn. Met de huidige bekrompen vogelwet is dat helaas geen haalbare kaart. Laten we nu eens bekijken welke gorzen ons land bezoeken.

De sneeuwgors van september tot einde maart. Scherp steken de bruin gekleurde bovendelen van deze vogel af tegen de witte onderzijde. Bij het opvliegen lijken ze op voorbijzwevende sneeuwvlokken. De ijsgors is de volgende gast, die wel erg veel op de rietgors lijkt. Kop, keel en borst zijn zwart, de buik is wit en de halve witte oogstreep steekt sterk af tegen het omringende zwart. Een rode nekvlek is duidelijk te zien. Het bovenlichaam en de staart zijn bruin.

De uit Azië afkomstige **roze gors**, *E. rutilla*; de **bruinkopgors**, *E. bruniceps*; de **witkopgors**, *E. leucocephala*; de **zwartkopgors**, *E. melanocephala*; de **grijze gors**, *E. cia*; de **bruinkeelortolaan**, *E. caesia*; de **dwerggors**, *E. pusilla*; de **wilgengors**, *E. aureola*; de **cirlgors**, *E. cirrus* en de **bosgors**, *E. rustica*, zijn vogels die als dwaalgasten te boek staan. Toch moeten wij met dergelijke veronderstellingen voorzichtig zijn. Vaak kunnen in de vrije natuur waargenomen vogels ook wel ontsnapte kooivogels zijn.

In ons land komt de **rietgors**, *E. schoeniclus*, voor. Vanwege zijn onrustige gedrag is het geen gewilde kooivogel. Niettemin zijn ze in een goed beplante volière wel in leven te houden, maar ze blijven schuw.

Ook kennen we hier nog de **grauwe gors**, *E. calandra*. Hij draagt zijn naam met ere, want streperig grauwbrown is zijn verenkleed. Hij vliegt met hangende poten, maar het meest opvallend is wel zijn zang, die lijkt op het rammelen met een sleutelbos. De grauwe gors is het gehele jaar in ons land aanwezig en voelt zich vooral thuis in graslanden en ruige terreinen bij zee. Sluiten we de rij met de mooiste gors in ons land, de *E. hortulana*. Hij overwintert in Afrika ten zuiden van de Sahara. We kunnen hem aantreffen van april tot oktober, in korenvelden en terreinen met veel onkruid. De olijfgroene kop, hals en borst van het mannetje vallen direct op. De keel en oogring zijn geel, de bovenzijde is bruinzwart gestreept. Het olijfgroen van de borst gaat over in mooi lichtbruin. De pop is iets lichter, valer van kleur, met een gestreepte borst. Het nest wordt gemaakt van dorre stengeltjes en grassen en is gestoffeerd met worteldraadjes en haren. De pop legt daarin begin mei haar 4 tot 5 eitjes, die grijs zijn met een blauwachtige of roze tint en besprenkeld met zwartbruine vlekjes en streepjes. De typerende gorzeadertjes ontbreken erop. De broedtijd is ongeveer 12 dagen. Als er jongen zijn, helpt de man met het voeren, en de jongen vliegen na ongeveer 12 dagen uit. Het voedsel bestaat uit onkruidzaden, granen, besjes en vooral in de broedtijd ook insecten. Het is een soort die net als de geelgors het best in een beplante volière uithoudt en ook wel tot broeden overgaat. Bovendien zijn er met deze gorzen mooie bastaarden te kweken.

Jammer dat al deze vogels niet meer aandacht krijgen. Ze zijn echt niet veeleisend, goed te houden en bijzonder interessant voor de hybridenkwekers. Hebt u soms al wel kweekervaringen?

ysel

PAPEGAAIAMADINES

Chr. Walraven

Veelkleuren-papegaaiamadine

Van de papegaaiamadines zijn er eigenlijk maar een drietal soorten bij de vogelliefhebbers goed bekend. De Indische Nonpareil – ja, ook dat is een papegaaiamadine en de Duitsers noemen hem dan ook terecht „Lauchgrüne Papageiamadine“ – wordt regelmatig ingevoerd en is bij veel liefhebbers te vinden. Ook de driekleurpapegaaiamadine wordt vrij veel gehouden, iets minder is dat het geval met de roodkoppapegaaiamadine. Daarom willen wij in dit artikel een drietal minder bekende soorten voorstellen en bovendien dan nog wat aandacht besteden aan de roodkop.

Vaak wordt aangenomen dat papegaaiamadines moeilijk te houden zijn en dat ze niet sterk zijn. Deze vogels leveren echter bij een juiste verzorging weinig problemen op, alleen als ze pas ingevoerd zijn moet men goed op ze letten en de gewenning moet met zorg geschieden. Een constante temperatuur, die niet beneden 20° C mag dalen, en veel levend voedsel zijn in deze periode belangrijk.

De **roodkoppapegaaiamadine** (*Erythrura psittacea*) is afkomstig van het eiland Nieuw-Caledonië. Ze mogen zeker tot de prettigste volièrevogels worden gerekend, ze zijn levendig, vertrouwelijk en nieuwsgierig en leven vreedzaam met de andere volièrebewoners samen. Voor een kooi zijn ze minder geschikt. Hierin blijven ze vaak wild en schuw, bovendien worden ze in een kooi gauw te vet. Ze zijn gevoelig voor lage temperaturen en bij koud weer moeten ze dan ook in de binnenvolière of het nachthok worden ge-

Papoea-papegaaiamadine

houden. Evenals de andere papegaaiamadines moeten roodkoppen veel insectenvoer hebben en in de broedtijd moet vooral veel levend voedsel worden gegeven. Men moet echter voorzichtig zijn met het voeren van meelwormen, omdat de vogels daar vaak darmstoringen van krijgen; bij gekookte meelwormen zal men daar veel minder last van hebben. Naast dierlijk voedsel moet men dagelijks vers fruit (appels, peren, sinaasappels) geven en ook veel groenvoer, verder halfrijpe onkruidzaden. Het tropisch zaadmengsel eten ze het liefst als het geweekt of gekiemd is. Pas ingevoerde vogels moeten vaak nog aan zaden wennen en daarom krijgen deze vogels extra veel insectenvoer. Vogels die uit Japan geïmporteerd worden zijn vaak zodanig aan gierst gewend, dat ze vrijwel geen dierlijk voedsel meer eten en deze vogels moeten dan weer aan dierlijk voedsel gewend worden, omdat dit voor een goede conditie van wezenlijk belang is.

Roodkoppapegaaiamadines gaan vrij gemakkelijk tot broeden over. Meestal geven ze de voorkeur aan een halfopen of een dicht nestkastje. Ook worden wel vrijstaande nesten gebouwd. Als nestmateriaal gebruiken ze kokosvezels, grashalmen, haren, bast en droge bladeren. Het legsel bestaat uit 4-6 eitjes, die na 13 dagen uitkomen. In het begin worden de jongen in hoofdzaak met dierlijk voedsel gevoerd, later ook met alle soorten rijpe en halfrijpe zaden.

De **veelkleurenpapegaaiamadine** (*Erythrura coloria*) is pas in 1960 ontdekt en werd voor het eerst in

De
sel

Roodkop-papegaaiamadine

1964 ingevoerd. Ze zijn zeldzaam en maar weinig vogelliefhebbers bezitten deze mooie vogels. Ze zijn alleen waargenomen in het noorden van het eiland Mindanao, waar ze zich op open plekken in de bossen van de berg Mt. Katanglad op een hoogte van 1400-1500 meter ophouden. Met de weinige vogels die zijn ingevoerd is al volop gekweekt, zowel in volières als in kooien. Als nestgelegenheid krijgen ze een half-open nestkastje. Meestal worden maar 1 of 2 eitjes gelegd. Als voedsel krijgen de veelkleuren-papegaaiamadines een goed tropisch zaadmengsel, veel trosgierst en wat meelwormen en miereëieren. Voor het grootbrengen van de jongen krijgen de vogels gekiemde zaden, verse gras- en onkruidzaden, groenvoer, veel miereëieren en hard gekookt ei.

De **Papoea-papegaaiamadine** (*Erythrura papuana*) lijkt erg veel op de driekleurpapegaaiamadine. Ze zijn alleen veel groter en ze hebben een forsere snavel; ze werden daarom eerst als een ras van de driekleur beschouwd. Ze komen voor op Nieuw-Guinea, waar ze aan bosranden en op open plekken in de bossen leven op een hoogte van 800-2000 meter. Veel is er niet bekend over hun leven in de natuur, nog minder trouwens over hun gedrag in een kooi of volière, want tot voor kort werd aangenomen dat ze nog nooit geïmporteerd waren. Dat dit wel het geval is, bewijst de mooie kleurenfoto bij dit artikel.

Peale's-papegaaiamadine

De **Peale's papegaaiamadine** (*Erythrura cyaneovirens peali*) is ook niet bepaald een alledaagse verschijning. Het is een ras van de kortstaartpapegaaiamadine en deze vogels komen voor op de Fiji-eilanden. Bij dit ras is een mutatie waargenomen, waarbij het rood in de veren gemuteerd was in een matgele kleur. In afwijking van de andere rassen houden de Peale's papegaaiamadines zich vooral op in gebieden met gras en lage struiken en langs de oevers van beken, waar ze ook op de aardbodem naar voedsel zoeken. Kleine vluchten worden regelmatig waargenomen bij dorpen en als de gierst en rijst rijp is, trekken ze naar de velden, in gezelschap van de rijstvogels, om daar de nog zachte korrels te verorberen. In een kooi blijven ze erg schuw en angstig, maar in een volière zijn ze rustig en worden zelfs vertrouwd met hun verzorger. In hun gedrag lijken ze op de roodkop-papegaaiamadines; ze zijn echter minder gevoelig voor koude. Ze hebben een voorkeur voor halfrijpe en rijpe zaden. Verder moeten ze veel groenvoer en vers fruit hebben, evenals meelwormen en miereëieren.

Broedresultaten zijn regelmatig met deze vogels behaald.

moeilijk te missen tijdens de kweek...

Als jonge vogels voorspoedig moeten groeien, dan is het noodzakelijk, dat de juiste voedingsgrondstoffen daarvoor aanwezig zijn. Naast het zaadmengsel als basisvoeding hoort Cédé eivoer dagelijks aan uw kweekvogels verstrekt te worden.

De controle van al onze produkten hebben we in handen gelegd van Dawe's Laboratories, Chicago U.S.A., St. Niklaas, België.

Cédé vogelvoeders

Tilburg, Langestraat 104, Tel: 013-423156

INLEIDING SERIE ARTIKELN FAZANTEN

Een groot aantal vogelliefhebbers, lezers en lezeressen van „Onze Vogels”, houdt niet alleen tropische vogels, parkieten, papegaaien, kanaries of wildzangvogels, maar ruimt ook plaats in voor één of meerdere soorten FAZANTACHTIGEN, exotische grotere vogelsoorten, die over de gehele wereld om hun schitterende verenpracht in volièeres, of waar dat mogelijk is, geheel loslopend worden gehouden.

Bijna alle fazantachtigen zijn, ondanks hun sterk veranderd levensmilieu, toch voort te fokken, hetgeen het bezit van deze vogels nog weer extra aantrekkelijk maakt!

Wat er alzo aan fazantensoorten en -rassen bestaat en wat hun eigenaardigheden zijn, waarop de bezitter of adspirant-koper vooral moet letten, wordt in een serie artikelen, verlucht met kleurenafbeeldingen naar aquarellen van de bekende dierenschilder Joh. Lentink, nu in „Onze Vogels” uiteengezet.

R. R. P. van der Mark

TRAGOPANEN (I)

Tot de mooiste, felst gekleurde en meest begeerde fazantachtigen behoren ongetwijfeld de Tragopanen (Genus Tragopaan), hoenderachtige vogels, afkomstig uit de met rhododendrons begroeide bergstreken van Midden-Azië. Op een hoogte van 1500-4000 meter boven de zeespiegel leven deze mysterieuze **bergvogels** in een onmetelijk gebied, dat het gehele Himalaja-gebergte van India, Nepal en China omvat en dat door blanken tot nog toe maar gedeeltelijk is betreden of zelfs in kaart gebracht! Het enige, dat we absoluut weten, is, dat het boven in die bergen ontzettend koud kan zijn, hetgeen deze vogelsoort totaal niet hindert; alleen de hevige sneeuwval en de daarmee gepaard gaande onoverkomelijke moeilijkheden betreffende voedselopneming dwingen de vogels 's winters langzaam af te dalen langs de berghellingen, maar lager dan 1500 meter komen ze nooit! Zes soorten Tragopanen zijn tot nu toe bekend en vijf soorten zijn vooral vóór 1940 in Europa en elders in volièeres gehouden en door deskundige fokkers ook gefokt.

Van de zesde soort is maar één opgezet exemplaar te zien in het Kensington Museum in Londen.

Verreweg de meest bekende en zeer contrastrijk gekleurde soort is de **Satyr Tragopaan** (Tragopan satyra), die in de bergwouden van Nepal en Sikkim leeft en al eeuwen bekend is. Voor 1914 was het aantal Satyr Tragopanen in Frankrijk en Duitsland beslist groot te noemen, mede door de geweldige invoer uit India, maar de sterftecijfers logen er ook niet om!

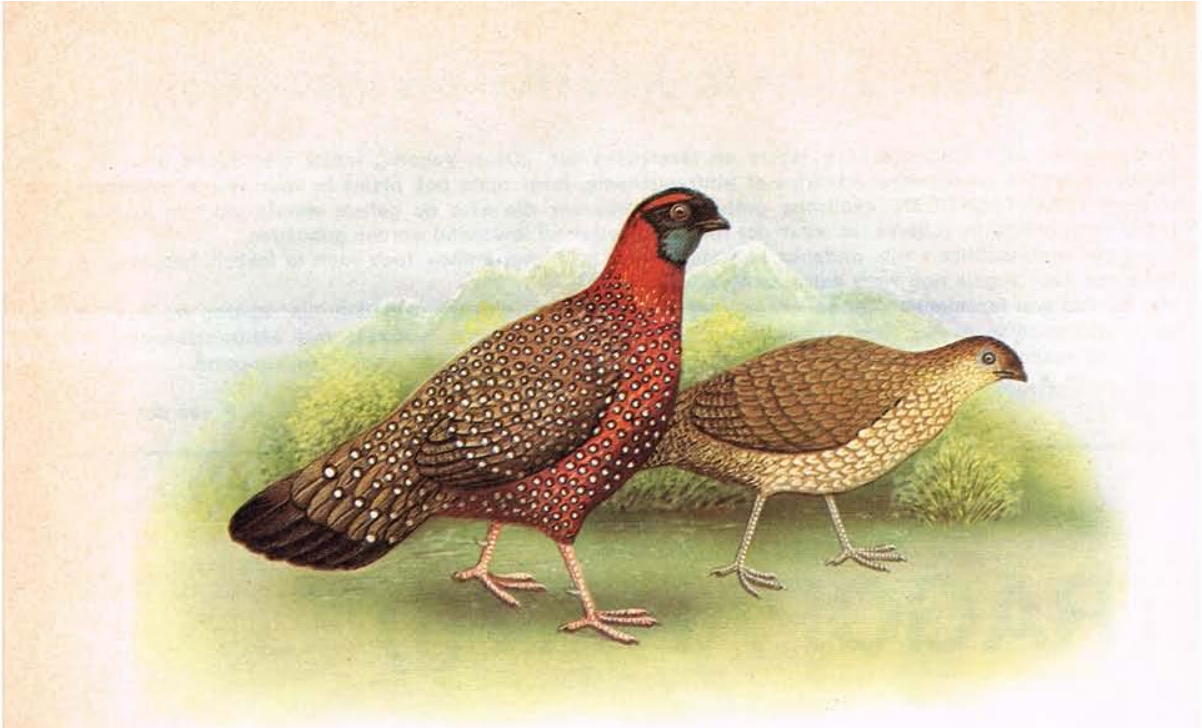
Na de 2e wereldoorlog was het totale aantal Satyr Tragopanen in Europa en de U.S.A. ontstellend laag, maar tot vóór 1958 kwam import nog wel voor, vooral wanneer 's winters de bewoners der hoge Himalaja-gebieden naar de stad Lucknow afdaalden, om hun

produkten te ruilen. In tenen manden droegen ze dan enkele Satyr Tragopanen, meestal hanen, mee als ruilobject of als voedsel... voor onderweg. De laatste jaren is deze bron van vogelhandel echter opgedroogd, omdat de grens door oorlogsdreiging met China bijna hermetisch is gesloten, zo ik persoonlijk meemaakte in 1972.

Alle Tragopanen-soorten zijn in hun land van herkomst tegenwoordig beschermd, een merkwaardige maatregel, omdat o.a. in de staat Bhutan nog nooit een inventarisatie heeft plaatsgehad, zodat de uitvoer van deze vogelsoort zeer moeilijk is te noemen. Gelukkig bereiken meerdere „wildvang”-exemplaren Europa en ook ons land zo nu en dan, evenals hun nafok, zodat de serieuze liefhebber een goede kans maakt zich een paar van deze schitterend gekleurde vogels te kunnen aanschaffen, zij het tegen een tegenwoordig wel zeer hoge prijs.

Of Tragopanen in de natuur ook op éénjarige leeftijd, wanneer de hanen nog maar zeer gedeeltelijk op kleur zijn, reeds jongen bezitten, is nog niet vastgesteld, maar vooral de Temminck Tragopaan kan op éénjarige leeftijd al bevruchte eieren leggen! Uit het voorgaande blijkt, dat alle Tragopaan-hanen, van welke soort ook, pas op tweejarige leeftijd hun prachtverenpak bezitten en zijn uitgegroeid tot volle wasdom en afmetingen.

Na het kuikenstadium, dat al merkwaardig is, omdat de bruin-zwarte kuikens met pientere, grote ogen met volledig volgroeide miniatuurvleugeltjes ter wereld komen, groeiden de vogels geslachtelijk praktisch gelijk gekleurd en getekend op, terwijl op een leeftijd van 4 maanden het geslacht goed duidelijk herkenbaar wordt aan de rood-oranje nekveertjes en de zichtbaar wordende zwarte dwarsband aan de staartpenen van de jonge hanen. Maandelijks wor-

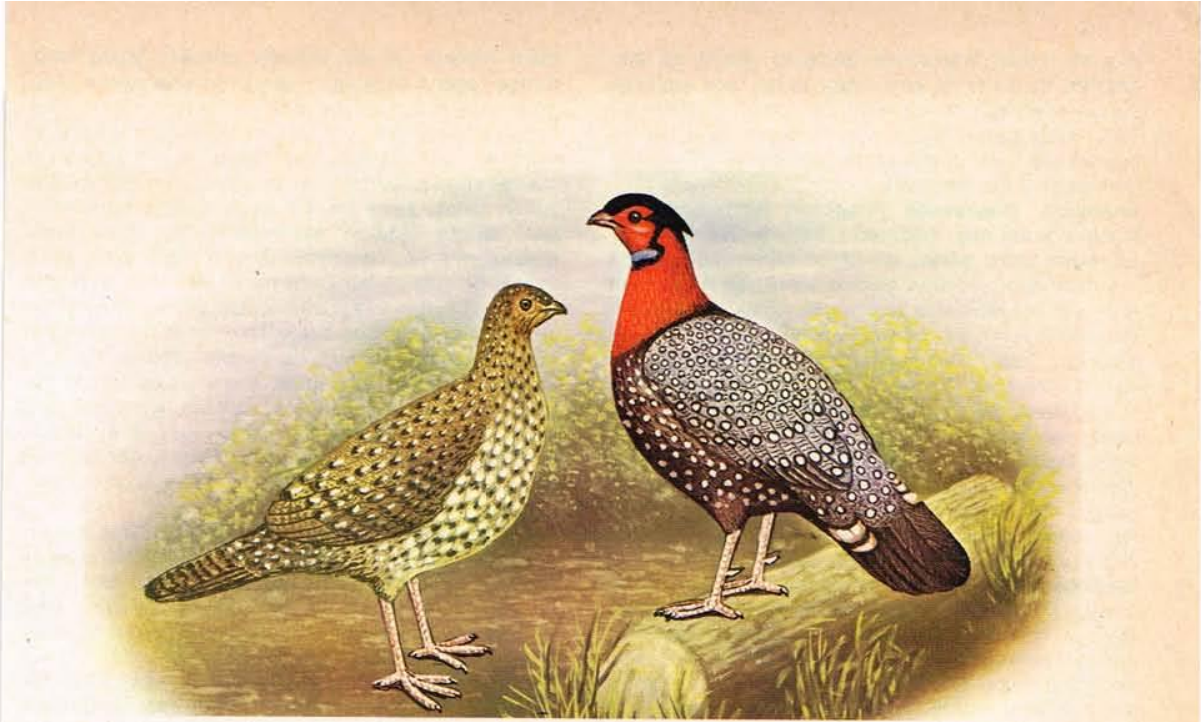
Satyr Tragopan

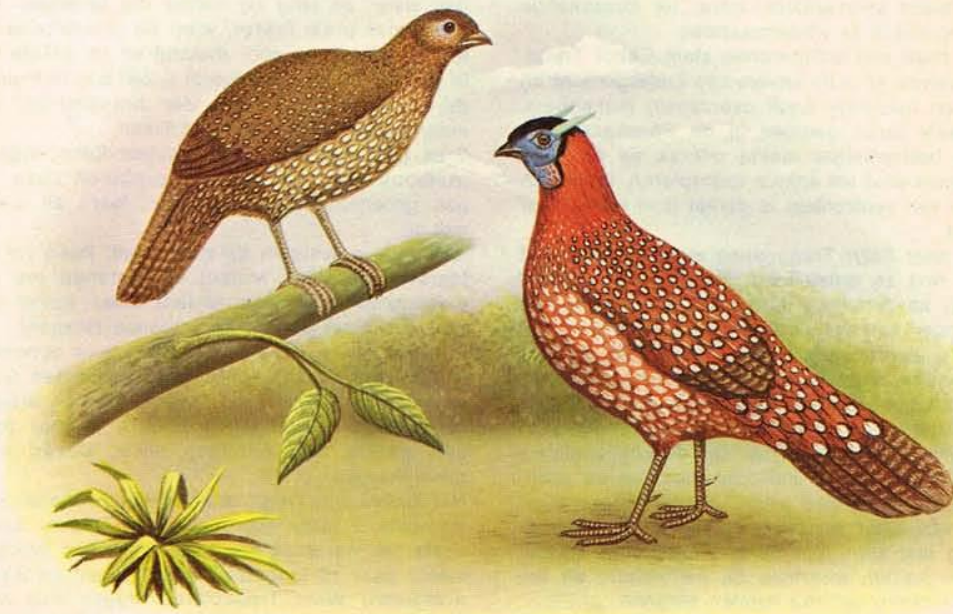
Blyth Tragopan

use!

De!

Hastings Tragopan

Temminck Tragopan

den de hanen intensiever gekleurd, wordt de kop zwarter, de hals, de schouders roder, een kostelijk schouwspel, dat steeds weer bewondering afdwingt. Satyr Tragopaan-hennen zijn en blijven bescheiden bruinachtig met goudkleurig, pijlvormig getekende streepjes op het verenpak.

Temminck Tragopanen (Tragopan temmincki) zijn tegenwoordig nog zeldzamer dan de hiervoor beschreven soort, omdat uit China bijna nooit vogels van deze soort worden geïmporteerd; de haan bezit hier een kobaltblauwe kop en is, zoals de kleurenafbeelding laat zien, ook grover getekend, maar wel bijzonder fraai te noemen. Er zijn nog enkele fokparen Temminck Tragopanen in ons land en vooral in Engeland, maar de aanschafprijs ligt beduidend hoger dan van Satyr Tragopanen.

Blyth Tragopanen (Tragopan blythi) treffen we nog aan in de bergstreken van Assam; ze waren vroeger talrijker dan nu en importaties zijn de laatste jaren niet voorgekomen. Fokzuivere Blyth Tragopanen zijn met een lantaarn te zoeken, overal ter wereld.

Hastings of Westelijke Tragopanen (Tragopan melanoceph.) leven in het noordwestelijke Himalaja-gebied, in West-Pakistan, maar een Engelse expeditie leverde onlangs geen grote vangst op, wel een prachtige haan, die de bewoners daar met een touw aan zijn poot hielden... De Hastings Tragopaan is derhalve uiterst zeldzaam en alleen de Phaasant Trust in Engeland bezit enkele exemplaren, als ze nog in leven zijn.

De **Cabot Tragopaan** (Tragopan caboti) komt voor in Zuid-Oost-China, waarvan we helaas maar bitter weinig afweten, ondanks de sterk verbeterde handelsbetrekkingen de laatste jaren. Trogierst, diverse tropische kleine vogelsoorten sturen de Chinezen wel af, maar Cabot Tragopanen nooit (tot dusver). Deze soort leeft op veel lagere hoogten dan zijn soortgenoten in de wereld en is niet bestand tegen onze Europese vrieswinters, zodat hij kunstmatige verwarming eist in de wintermaanden.

Engeland bezit een schitterende stam Cabot Tragopanen, waarvan er zelfs enkele zijn ondergeracht bij Engelse (en natuurlijk nooit overzeese) liefhebbers, nadat enkele jaren geleden in de Phaasant Trust een fikse besmettelijke ziekte uitbrak en de stam werd gedecimeerd tot enkele exemplaren, maar ach ja, als het kalf verdrongen is dempt men ook aldaar pas de put.

De vraag naar Satyr Tragopanen alom in de wereld is echter nog zo ontstellend groot en het aanbod vooralsnog zo minutieus klein, dat de fokkers hun handen meer dan vol hebben aan het fokken van deze soort, alvorens zich kwaad te maken over de andere soorten, die ze al dan niet kunnen verwerven. Met hun adembenemende baltshoudingen en mysterieuze plotseling op te pompen felblauwe „horens” (zwellichamen aan weerszijden van de kop, zoals we dat ook wel kennen bij kalkoehanen) en de schitterende rood-wit-blauwe kinlel, die bij iedere soort verschilt van kleur en tekening, zoals de kleurenafbeelding laat zien, zijn Satyr Tragopanen wonderen uit de natuur, waarmee de liefhebbers en bezitters niet zuinig genoeg kunnen omgaan.

Afkomstig uit een uitgesproken landklimaat, waar barre koude en droge hitte elkaar afwisselen, vereisen deze vogels geen kostbare nachtverblijven,

maar moeten ze wel kunnen schuilen tegen langdurige regens en wind in een overdekte ruimte. Veel meer zijn lange en zo mogelijk ook brede buiten-volières, die goed zijn beplant en van een **grasmat** voorzien, noodzakelijk voor deze van nature zeer rustige vogels, die nooit langs een gazen afscheiding zullen renen, zoals we dat maar al te goed kennen van talloze andere fazantensoorten. Ontzettend nieuwgierig en vertrouwelijk van aard eten deze vogels bij rustige behandeling uit de hand, springen op de schouder, zeker vogels, die geheel kunstmatig zijn opgefokt zonder enige levende kunst- of stiefmoeder, zoals dat met de huidige Elstein warmte-straler zo gemakkelijk gaat. Pas geïmporteerde vogels, wildvang of gefokte exemplaren, zijn nooit tam, want vastgrijpen en reizen zijn voor alle fazantachtigen funest en zeker voor Tragopanen, die er zelfs een dodelijke hartverlamming aan kunnen overhouden.

Bij grote zomerhitte te onzent zoeken Tragopanen schaduwrijke plekken op: met opengesperde snavels wachten ze de koelere avonduren af, om dan weer te gaan eten, echte bergvogels als zij zijn. Veel groene struiken daarom in de volières poten en laten uitgroeien, zoals vlier, els, sering etc.

Het voedsel bestaat uit toediening van SIVO fitkorrel 's morgens in een bakje, droog, aangevuld met een bakje „vruchtensla”, bestaande uit gewassen partijtjes appel, peer, handje rozijnen, krenten, stukjes banaan, doorgesneden komkommer, tomaat in partjes, perzik, kers, en vult u maar aan.

Ook 's winters gaat dit menu door. Juist 's winters beter gezegd, want dan staan we vlak voor het zo belangrijke fokseizoen. Dure kostgangers hoor ik u al zeggen, ja, maar mag het even voor vogels van f 1000,- per stuk en hoger!

Dan krijgen de vogels zoveel mogelijk groenvoer in de vorm van vers gesneden brandneteltakken, iedere dag weer, zo lang de natuur die verstrekt. Is ook goed voor u als fokker, want de prikkelende netels maken u immuun voor rheuma en na enkele weken in het vroege voorjaar wordt u zelf ook immuun voor de prikkelende werking der brandnetels, anders maar de handschoenen aantrekken.

Gras, paardebloembladeren, duizendblad, vogelmuur, fruitboomloten wat niet al verorberen deze vogels aan groenvoer; geeft het hun, want ze varen er wel bij.

's Avonds ontvangen de vogels een hand vol fazantegraan (de Witte Molen) of gemengd met tortelduivengraan (de Witte Molen) maar vooral niet te veel, het moet op zijn de volgende morgen!

Fris drinkwater, waarvan ze heel veel opnemen en waarin we zo prachtig Vitavia (12 vitaminen, Bogena) en vitamine B-complex (Bogena) kunnen druppelen, hetgeen zo dringend noodzakelijk is voor deze en alle andere fazantachtigen, staat steeds tot hun beschikking.

Het fokken van Tragopanen is niet zo vreselijk moeilijk, mits u maar over een goed fokpaar beschikt, zoals dat met alles het geval is; ik ken fokkers, die met 2 paar 18 jongen op stok krijgen en dat jaren achtereen! Want Tragopanen leggen niet zó veel vruchte eieren, rood-bruin tot geelachtig gespikkeld van kleur, die een broedtijd van 28 dagen vergen; de hennen broeden bijna nooit zelf (1 x per

19 jaar, dat ik ze fok), maar in „Artis” ging het prima, ook al verspeelden ze een kuiken . . .

Met behulp van een broedse kriel en dan overleggen vóór uitkomst in een goede vlakbroedmachine of in een moderne Motorsport Trommelbroedmachine met oliethermostaat (geen bijstellen meer tijdens weersverandering) en elektrische volautomatische keerinrichting, komen de eieren prima uit, waarna de kuikens in 35 graden C warmte worden ondergebracht, dat weer met Elstein warmtstralers gemakkelijk is uit te voeren. De kuikens hebben langere tijd grote behoefte aan warmte en eten, naast SIVO Start, veel fijn gesneden gras, paardebloemblad, brandnetelblad, duizendblad en na enkele weken fijn kuikengraan. SIVO Start wordt na 8 weken vervangen door SIVO Opfok.

Ook de kuikens drinken veel fris niet te koud water, waarin Vitavia en vitamine B-complex noodzakelijkerwijs ingedruppeld wordt, terwijl ze tevens nog een flinke dosis P.Y.M. biergist over hun voer krijgen, dat ik ook aan de oudervogels geef, over de fruitsla

heen, want de behoefte aan B vitamines is bij deze vogels ontstellend groot gebleken, vandaar de kromme tenen op een leeftijd van 4 weken en ouder. De maandelijkse wormkuur mag u ook niet vergeten; Thibendazole door het drinkwater is noodzakelijk, want ze zijn zeer gevoelig voor wormen!

Tragopanen vereisen meer oplettendheid en dagelijkse zorg dan de zo geheten eenvoudige fazantensoorten; hun vertrouwelijk karakter en weergalose schoonheid van kleuren doen deze lasten echter gemakkelijk vergeten. Wanneer u deze vogels nog niet kent, mag u hen bij mij komen bezichtigen, ook in het fokseizoen, alleen overdag.

Samenvatting: Niet voor beginnende liefhebber, zeer rustig van aard, uiterst kostbaar in aanschaf, vrij teer van constitutie, op tweejarige leeftijd fokrijp, geen dure huisvesting, wel ruimte voor open voliëres, veel dagelijkse zorg aan voedsel en toebehoren.

R. R. P. van der Mark

P. C. Paulus

EEN HEEL BIJZONDERE KWEEK

In hoofdzaak bijzonder aanbevolen voor degenen die de kwartels in het algemeen wel ambiëren.

Het is nl. de Japanse kwartel die ik eens onder de loep wil nemen. In zijn oorspronkelijke stamland wordt hij gefokt voor de consumptie. Deze kwartel is ook zo ontzettend vruchtbaar en ze hebben dezelfde eigenschappen en ziekteverschijnselen als onze zo geliefde kippen. Vandaar is deze kwartel dan ook door het C.D.I. te Rotterdam geïmporteerd. De aangebo- ren resp. ingefokte eigenschappen de geringe ruimte die ze eisen en de vruchtbaarheid, bestempelen deze soort tot goede proefdieren. Men had iedere week ongeveer 500 kuikens en volwassen dieren nodig om onze pluimveesta- pel te controleren met sera e.d. Bij heel veel van onze leden bestaat nog steeds de overtuiging dat een natuurlijk uitgebroede vogel resp. kwartel beter is dan broedmachinewerk.

Maar omdat het in Japan een consumptie arti- kel is en in ons land in beginsel een labora- toriumdier, is een natuurlijk broedproces ten enenmale uitgesloten.

Aangezien ik dit artikelje de titel gaf „een bij- zondere kweek” zullen we eens in ogen-

schouw nemen wat dit is.

Als eerste de huisvesting, een gewone kooi met als afmetingen lengte 80 cm, diepte 40 cm, hoogte 40 cm. Neem kooien zonder laden want ze moeten dagelijks uitgemest worden, zeer noodzakelijk want de mest zit snel aan de po- ten vast gekoekt.

Als bodembedekking is gewoon schoon met- selzand prima.

In de reeds genoemde kooi is het huisvesten van een trio dus 2 hennen en een haan een goede verhouding. Het is zelfs mogelijk om meerdere hennen bij een haan te zetten.

De voeding bestaat uit kalkoenopfokvoer no. 1, nooit iets anders, zowel voor de kuikens als voor de volwassen dieren.

Een volwassen hen legt per periode ongeveer 250 eieren als men tenminste het kalkoenopfok blijft verstrekken, want dit heeft nl. een hoog eiwitgehalte en een hele serie uitgekende vita- mines en sporenelementen; een uitgekend voertje met pep en alles erin.

De eitjes kunnen ongeveer 10 dagen bewaard worden in een bakje zaad in de morgen en avond even draaien i.v.m. de hagelsnoeren waaraan de dooier van het ei hangt.

Vervolg op pag. 37

DE TORTELDUIVEN

Turtur

De tortelduif is ongeveer even groot als het veel in kooien gehouden koer- of lachduifje. De schedel is blauwachtig grijs, dat zich uitbreidt over het achterste gedeelte van de hals. Aan weerszijden daarvan bevinden zich een paar rijen witte en zwarte vlekjes. De rest van de kop en de hals en ook de borst hebben een licht paarsrode tint; verder naar beneden gaat het over in vuilwit. De bovenzijde is bruin met zwarte vlekjes. Een groot deel van de buitenkant van de vleugels is rossig bruin, ook met donkere vlekjes, het overige is grijs; de slagpennen zijn zwart. De staartpennen nemen van buiten naar binnen in lengte trapsgewijs toe. De middelste zijn helemaal zwart, de overige hebben witte uiteinden en de buitenste zelfs een helderwitte buitenvlag. Als de duif opvliegt, valt dan ook onmiddellijk die witte eindband op.

Als alle duiven zijn ook de tortels zeer bedreven in het liefdesspel. Het mannetje — de doffer — draait koerend met opgeblazen hals en krop om zijn dulcinea, almaar buigend en knikkend. Dan laat hij plotseling zijn baltsvlucht zien, die gepaard gaat met snorrend vleugelgeklap. Even later is het weer „trek-kebekken” geblazen. Hoewel het niet netjes is een vrijend paartje te beloeren, blijft het niettemin een leuke bezigheid. Het koeren klinkt als een tevreden „toerrr - toerrr - toerrr”, een geluid waar een weldadige rust van uitgaat.

Deze duifjes worden beschouwd als het zinnebeeld van huwelijksrouw, vredelievendheid en zachtaardigheid, maar niets is minder waar. Prof. Lorenz bewijst in zijn boek „Ik sprak met viervoeters, vogels en vissen”, dat de tortels tot de wreedste schepselen ter wereld horen. (Plaatsruimte weerhoudt mij hier in extenso op in te gaan, maar wellicht wordt het een ander verhaal.) Het nest is een takkenvloertje, waarop de twee witte eitjes komen te liggen, die door beide partners beurtelings worden bebroed, het vrouwtje verreweg het meest. Het aflossingsschema is: pa van 10 uur 's morgens tot 2 uur 's middags, de rest voor ma.

Tortels zijn zomervogels. De vroegelingen komen hier uit tropisch Afrika in april, maar de eigenlijke intocht vindt plaats in mei. Eind augustus begint de lange reis opnieuw, maar nu in omgekeerde volgorde.

De Turkse tortel, die in 1949 voor het eerst in ons land werd gesignaleerd en het jaar daarop broedde in Musselkanaal, blijft het hele jaar bij ons. Daar deze vogels vroeg in het voorjaar gaan broeden en nog vrij laat nestelen, is het niet zo verwonderlijk dat ze zich razendsnel hebben verspreid want er is nu vrijwel geen dorp of stad meer in ons land of er zijn Turkse tortels. Het geluid lijkt niet op dat van de tortelduif. Het klinkt als „koe - kóé - koe” en kan zo vaak worden herhaald dat je er kribbig van wordt.

Foto: André Bruggeman. Eervolle vermelding fotowedstrijd 1974

Foto: M. de Ruiter. Eervolle vermelding fotowedstrijd 1974

Meindert

DE BRAAMSLUIPER

De braamsluiper, die alleen de zomermaanden bij ons doorbrengt, wordt officieel gerekend tot onze „vrij schaarse broedvogels”, dat wil zeggen dat de aantallen variëren van 250 tot 2500 broedparen. Tussen half april en eind mei komen ze vanuit Noord-oost-Afrika naar onze contreien, vervullen hier hun „ouderlijke plichten” en zeggen ons tussen half juli en begin oktober weer tijdelijk vaarwel. Of ze terug komen, kan niemand zeggen, want op de lange reis naar en van het zuiden, dreigen talloze gevaren, waar we hier maar niet verder over uit zullen weiden.

Tussen het mannetje en het vrouwtje is uitwendig nauwelijks enig verschil. De bovenkop is asgrijs, de oorstreek erg donkergrijs, bij het zwarte af. De rest van de kop en de zijkanten van de hals zijn wit. Alle bovendelen zijn grijsbruin, ook de buitenkant van de vleugels. Alle onderdelen zijn wit, de flanken een beetje grijsachtig. De staartveren zijn zwartbruin met lichte zomen en uiteinden, de buitenste zijn vrijwel helemaal wit.

Braamsluipe nestelen doorgaans niet erg hoog. Graag maken zij hun nest in braamstruiken, dichte heggen, doornig struikgewas, heesters en dergelijke. Mocht u ooit een nestje vinden op een grotere hoogte dan twee meter, dan mag u dat we met forse letters naar huis schrijven. Het is een niet onstevig

maar ijl — men kan gewoonlijk door de bodem heen kijken — bouwseltjes van dorre stengeltjes en fijne takjes. De nestkom bestaat voornamelijk uit worteldraadjes met soms wat spinrag en wol. Het grove materiaal wordt door het mannetje geordend, terwijl het vrouwtje het „fijnere” werk doet. Er worden vier tot zes eitjes gelegd; hun schaalkleur is vuilwit tot roomkleurig, soms met een groenachtig of bruinig tintje. De ondervlekjes zijn paars met daarover — spaarzaam — een aantal bruine „spatjes” in diverse nuances. Vaak staan ze het dichtst bij elkaar aan het stompe eind. Het broeden, dat tien tot twaalf dagen duurt, geschiedt voor een groot deel door het vrouwtje, hoewel haar eega haar af en toe even aflost. De jongen verlaten de wieg als ze twaalf dagen oud zijn, maar ware vliegkunstenaars zijn het dan nog niet. Nee, het vliegen gaat ze belabberd af, maar na een paar dagen gaat het best. Er worden wel eens twee broedsels in één seizoen groot gebracht, maar dat is lang niet altijd het geval.

De braamsluiper, die in grote delen van Europa voorkomt, maar niet in het hoge noorden, West-Frankrijk en Zuid-Europa, begint zijn liedje nauwelijks hoorbaar. Het is een soort geprevel, dat gevolgd wordt door een luide, niet bepaald muzikale „ratel-slag” „tjet-tjet-tjet-tjet”. Let er het komende voorjaar maar eens op.

1. Witbuikdwergeltje (*A.mulsant*; mann.) in jeugdkleed: korte staart, witachtige buik.

KOLIBRIES (VII)

DWERGELFJES (ACESTRURA) EN DOORNSTAARTKOLIBRIES (POPELAIRIA)

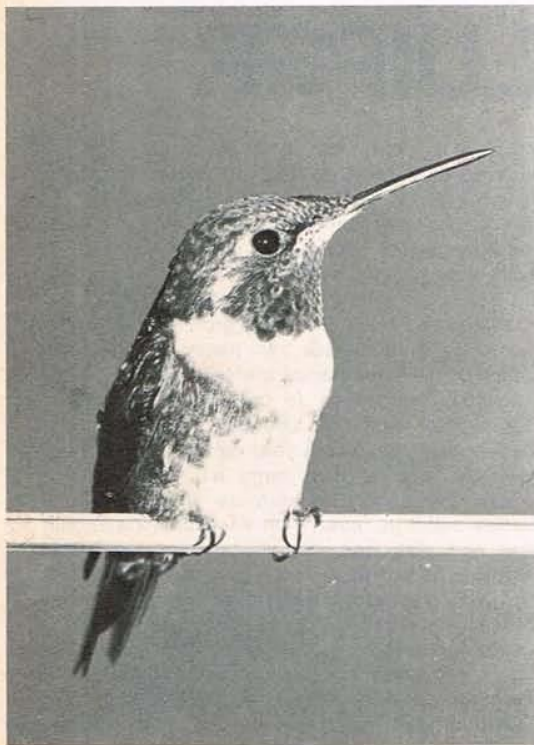
Tekst en foto's:
A. J. Mobbs

Als gevolg van de beperkingen opgelegd aan de uitvoer van levende dieren vanuit bepaalde Zuid Amerikaanse landen, bereiken slechts weinig werkelijk kleine kolibriesoorten Europa. Nochtans treft men in de meeste zendingen uit Ecuador en Colombia een aantal witbuikdwergeltjes (*Acestrura mulsant*; Eng. white-bellied woodstar) aan en uitzonderlijk ook enkele doornstaartkolibries, gewoonlijk de draadkuif- (doornstaart)kolibrie (*Popelairia popelarii*; Eng. wire-crested thorn-tail).

Witbuikdwergeltjes zijn ongeveer 7,5 cm lang. Aangezien daar ook de snavel en de staart inbegrepen zijn, is de lichaamsgrootte van deze soort inderdaad erg klein. Beide geslachten hebben bovendien een „mollig” uiterlijk.

De mannetjes hebben een glanzend donkergroene bovenzijde; de kin, het centrale gedeelte van de onderzijde en vlekken op de flanken zijn wit; er loopt ook een witte streep van het oog tot aan de band over de borst. De keel is blinkend violetrood. De gevorkte staart is zwart, de staartveren eindigen op een punt, en van de twee buitenste blijven alleen de schachten over. De popjes zijn bovenaan bronsgroen, de zijkanten van de kop zijn zwartachtig met een wit streepje achter het oog. De keel en de borst zijn bruinachtig wit, de buik en de onderstaartveren zijn bruin. De korte staart is zwart, met een bruin uiteinde.

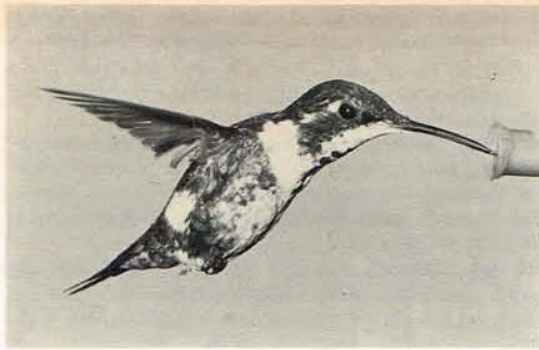
Jonge mannetjes lijken veel op volwassen exemplaren, op de keel en de staart na, die resp. wit en zwart met witte veeruiteinden zijn. Blijkbaar komen meer popjes dan mannetjes in Europa aan, en ten

3. Witbuikdwergeltje (*A.mulsant*; mann.), volwassen.

6. Draadkuifkolibrie (*P.popelairii*; mann.)

2. Witbuikdwergelfje (*A.mulsant*; mann.) in de rui; staart is reeds doorgeruid, wit op de buik en keelvlak komen langzaam door.

gevolge van dit overschot worden er soms popjes als jonge mannetjes aangeboden! Uit de kleurbeschrijving kan men echter opmaken, dat mannetjes in jeugdkleed een witte onderzijde hebben, terwijl popjes bruinachtig wit zijn. Een popje heeft bovendien bruinzwarte staartveren, terwijl jonge mannetjes zwarte staartveren met een wit uiteinde hebben.

Zoals bij veel kleine kolibriesoorten, worden dwergelfjes gemakkelijk te vet. Vooral bij popjes komt dit voor en daarom blijven ze zelden veel langer dan een paar weken in leven. Een groot gedeelte van de pas ingevoerde dwergelfjes heeft bovendien lelijk toetgetakelde vleugelpennen. Het is bijna on-

4. Witbuikdwergelfje (*A.mulsant*; vr.)

mogelijk om dergelijke vogels te doen ruien, daar ze weinig vliegen, snel vet worden en sterven. Vogels met intacte vleugels moeten echter makkelijk in te wennen zijn. Nochtans heb ik nog van niemand (buiten mezelf) gehoord die deze soort met sukses heeft kunnen doen ruien.

In november 1972 kon ik me een jong mannetje aanschaffen. Zes maanden later kreeg het z'n volwassen verenkleed toen het z'n keel- en staartveren alléén (d.i. een tamelijk ongewone gebeurtenis) uitruide. Vier maanden daarna, begon dit mannetje opnieuw, maar nu volledig, te ruien. Deze tweede, totale rui vroeg ongeveer 14 weken.

In december 1973 bracht J. Ingels (België) me een bezoek en hij bood mij een witbuikdwergelfpopje als geschenk aan. Deze vogel was in uitstekende konditie en tot m'n genoegen bleken z'n vleugels intact te zijn. Wanneer dit geschreven werd (juni 1974), had dit kolibrietje z'n eerste volledige rui in gevangenschap een paar weken achter de rug. Ik bezit dus nu een paartje volledig ingewende witbuikdwergelfjes.

Het gezang van het mannetje is een hoge, klagende toon, voorgedragen wanneer het stil zit. M'n mannetje kan soms voor het popje hangen vliegen, met de staartveren gespreid en de keelveren opgericht. Of dit de volledige balts is of niet, kon ik tot nog toe niet uitmaken.

Alle doornstaartkolibries (*Popelairia*-soorten) zijn naar lichaamsgrootte erg klein, ongeveer 6,5 cm; de mannetjes lijken iets groter omwille van de lange, puntige staartveren. Draadkuifkolibrie-mannetjes hebben bovendien een „draadachtig” kuifje dat aan het

7. Draadkuifkolibrie (*P.popelairii*; mann.) in rust (niet ziek!).

5. Witbuikdwergeltje (*A. mulsant*; vr.)

uiteinde naar voren omhoog.

Gelukkig is deze laatste soort niet alleen de meest spektakulaire, maar ze wordt ook het meest ingevoerd. Het mannetje heeft een blinkend groene bovenkop, kuif, kin en keel; de benedenkeel en borst zijn zwart. De overige onderzijde is grauwbruin, iets donkerder op de middenbuik. De rug en de zijkanten van nek en rug zijn goudgroen, en er loopt een opvallende witte band over de benedenrug. De diepgevorkte staart is staalblauw, de schachten en de onderzijde van de staartveren zijn wit.

Het popje is bovenaan goudgroen; de bovenkop

echter is vuilgroen en er loopt eveneens een duidelijke witte band over de benedenrug. De keel en borst zijn zwart; de buik is wit. De zeer korte staart is staalblauw met een grijze dwarsband juist voor het uiteinde, en witte veeruiteinden.

Eenmaal ingewend, blijken draadkuifkolibrie-mannetjes erg lang in leven te kunnen blijven; een mannetje bleef bij mij gedurende 6 jaar in leven. Popjes daarentegen leven meestal erg kort, daar ze gemakkelijk te vet worden.

Bij het (vliegend) baltsen, brengt het mannetje z'n kuifje naar voor tot het uiteinde bijna de snavel bereikt, en de staartveren worden gespreid. Het mannetje vliegt dan heel snel op en neer, waarna het baltsen beëindigd wordt door heel snel heen en weer te vliegen. Deze laatste, snelle „slingerende” bewegingen zijn moeilijk met het blote oog te volgen, en het is werkelijk verwonderlijk hoe het mannetje in de lucht kan blijven!

Alhoewel de besproken kolibries met andere kolibries van ongeveer dezelfde grootte, kunnen ondergebracht worden in een gemeenschapsvolière, heb ik steeds ondervonden dat ze het beter doen in een ruime kooi. Zowel dwergeltjes als doornstaartkolibries zijn gek op baden, en men stelt ze daarom best steeds een ondiep schaaltje badwater ter beschikking. Alhoewel het niet wat men zou kunnen noemen „insektenetende” soorten zijn, biedt men ze best steeds fruitvliegjes aan. Beide soorten zullen ze, zeker tijdens de rui, gewillig aannemen.

ZIJ KUNNEN ER NIET BUITEN!

MOULIN-MOUCLETTE vogelgrit boordevol mineralen bestaat uit:

- KALKSTEEN
- ROODSTEEN
- HOUTSKOOL
- OESTERSCHELPEN
- NOORDZEEGRIT
- KALKAARDIG ZEEWIER.

In klein- en grootverpakking

**MOULIN-MOUCLETTE-VOGELGRIT
ONMISBAAR VOOR UW VOGELS**

13

KLEUR-KANARIE

door H. J. Veerkamp

De intensief en geelfactor

Vorige keer hebben we de klassieke blauwfactor uiteen gezet. Voorlopig zullen we deze factor laten rusten. Eerst iets over de intensief en geelfactor.

De intensiefactor is wel een der factoren waarbij we in de kleurweek het meest mee te maken hebben. Zij bepaald de vorm van de bevedering. Er is namelijk de **intensieve** en de **niet-intensieve** vorm. Niet-intensief wordt meestal in kwekersterminologie — **schimmel** — genoemd.

Een korte deifinitie van het begrip — intensief — is de volgende:

Intensief wil zeggen, het bezit van een korte bevedering, waardoor de aanwezige kleurstoffen doorvloeien tot aan de uiterste toppen van de veren, de kleur wordt hierdoor aanmerkelijk verdiept. De intensiefactor werkt vertragend op de groei van de bevedering. Zo zullen de intensieve nestjongen makkelijk te onderscheiden zijn van de niet-intensieven. De schimmelvogel, dus de niet-intensieve komt sneller in de veren. Zo is bij de schimmel de bevedering langer, hetgeen het verschijnsel — schimmel — veroorzaakt. De toppen van de veren zijn niet voorzien van kleurstof. Dit kleurloze bedekt als het ware de wezenlijke kleur. Doordat het pig-

ment en de vetstofkleur zich over een groter oppervlak uit moet spreiden als bij de intensieve kanarie is de kleur meer gedekter.

De intensiefactor heeft als symbool I, de niet-intensiefactor, I+. Aan het gebruik van de hoofdletter weten we dat de intensiefactor dominant is over de niet-intensiefactor. We kennen de volgende formulering: I+ niet-intensief, I intensief.

I+ I+

De intensiefactor kan letaal werken. Dit wil zeggen indien de intensiefactor dubbel aanwezig is dan werkt zij dodelijk. De kiemcel heeft dan geen levensvatbaarheid.

Nu moet u deze factor niet zien alsof hierin geen variatie zou bestaan. De intensiefactor kan variëren van sterk-intensief tot zwak-intensief. Dit wil in het kort zeggen, van een smalle korte bevedering tot heel licht schimmel. De factor zal alleen dodelijk werken als deze een bepaalde graad van intensiviteit overschrijdt. Liefhebbers die de onderlinge verschillen niet kennen, moeten zich niet wagen aan paringen waarbij de intensiefactor tweemaal in het spel is. De kans is groot op een letale

De /

werking, of op z'n best vogels met een sprieterige bevedering en zo kort dat het borstbeen te zien is. De kopbevedering is dan wel zo dun, dat er rondom de ogen kale plekje ontstaan. Kortom een wanstaltig product. Meestal zijn dergelijke dieren een kortstondig leven beschoren. We kunnen dit sub-letaal noemen.

De paring intensief x niet-intensief is de meest veilige weg. Doordat de intensiefactor **onafhankelijk** vererft maakt het geen verschil welk ouderdier intensief of niet-intensief is.

In beide geslachten zullen zowel intensieve als niet-intensieve worden geboren.

We hebben de volgende mogelijkheden:

Niet-intensief x niet-intensief, $\frac{I+}{I+} \times \frac{I+}{I+} = 100 \frac{I+}{I+}$
niet-intensief.

Intensief x niet-intensief, $\frac{I}{I+} \times \frac{I+}{I+} = 50 \frac{I}{I+}$ intensief, $50 \frac{I+}{I+}$ niet-intensief.

Intensief x intensief
 $\frac{1I}{2I+} \times \frac{3I}{4I+} = 1 \frac{I}{I+}$ letaal, $1 \frac{I}{4I+}$ 2I+ intensief, $2 \frac{I}{4I+}$ niet-intensief

Dit schemaatje laat zien dat we kans maken op 25% niet-levensvatbaarheid, 50% intensief en 25% der jongen is niet-intensief. Dit is tevens de verklaring van de dominantie van de intensiefactor, steeds blijft de aanleg voor niet-intensief behouden.

De geelfactor.

Gevleugelde woorden onder de kleurwekers zijn de uitdrukkingen, enkele en dubbele geelfactor. Met het eerste wordt bedoeld de lichtgele en met het andere een hooggele kleur. Zij weten heel goed dat tussen lichtgeel en hooggeel een grote verscheidenheid van geelnuances liggen.

Als wedstrijdvoegel komen in aanmerking de lichtgele, strogeel, de goudgele, en de citroengele. Deze laatste is de intensieve hooggele in combinatie met de dubbele blauwfactor.

In grote lijnen gezien kunnen we de gele vetstofkleur verdelen in lichtgeel, geel en hooggeel.

In symboliek uitgedrukt is dit als volgt:

$\frac{G+}{G+}$ lichtgeel, $\frac{G}{G+}$ geel, $\frac{G}{G}$ hooggeel.

Onderstaand schema laat u de mogelijkheden zien van de gele vogels.

Lichtgeel x lichtgeel, $\frac{G+}{G+} \times \frac{G+}{G+} = 100 \frac{G+}{G+}$ lichtgeel.

Lichtgeel x geel, $\frac{G+}{G+} \times \frac{G}{G+} = 50 \frac{G+}{G+}$ lichtgeel,

$50 \frac{G}{G+}$ geel

Lichtgeel x hooggeel, $\frac{G+}{G+} \times \frac{G}{G} = 100 \frac{G}{G+}$ geel.

Geel x geel, $\frac{1G}{2G+} \times \frac{3G}{4G+} = 1 \frac{G}{3G}$ hooggeel, $2 \frac{G+}{3G}$ geel, $2 \frac{G+}{4G+}$ lichtgeel

Geel x hooggeel, $\frac{G}{G+} \times \frac{G}{G} = 50 \frac{G}{G+}$ geel,

$50 \frac{G}{G}$ hooggeel

Hooggeel x hooggeel, $\frac{G}{G} \times \frac{G}{G} = 100 \frac{G}{G}$ hooggeel

De paring lichtgeel x lichtgeel geeft de beste kans op goede strogele.

Voor goudgeel zoeken we de vogel die het meest hooggeel is, samengaande met de intensiefactor. Het schema geeft u een goed inzicht omtrent de verscheidenheid van de geelfactorigen. In combinatie met de intensiefactor en de blauwfactor krijgen we meerdere typen van geelfactorigen. Het kleurvolume bepaalt de standaardvogel. De citroengele zal in het bezit moeten zijn van de maximale geel en blauwfactor. In formulevorm uitgedrukt kunnen we de standaardvogels op onderstaande manier omschrijven.

$\frac{G+}{G+} I+$ strogeel (lichtgeel) $\frac{G}{G} I+$ goudgeel, $\frac{B}{B} \frac{G}{G} I+$ citroengeel.

We kennen echter ook andere varianten van strogeel, goudgeel en citroengeel. Bijv. $G+ / I+$ = goudgeel, bezit van geel inplaats van hooggeel. Deze vogel mist de warme diepe gele kleur. $G+ / I+$, is volgens het factorenbezit een intensieve lichtgele, strogele. Toch zal zij moeilijk te onderkennen zijn als strogeel. Door de kortere bevedering krijgen we een sterkere concentratie van de gele vetstofkleur, een slappe dunne goudtint. Zelden zullen we deze vogels tegenkomen. Er wordt niet op gekweekt. We zoeken immers naar een gloedvolle goudtint.

Bij de citroengelen kennen we nog grotere verscheidenheid van kleurtypen. Laten we eens een paring uitwerken. We krijgen dan een betere kijk op de gang van zaken. We gebruiken als uitgangspunt een vogel zonder blauwfactor en een met 'n dubbele blauwfactor.

Hooggeel x citroengeel.

$\frac{B+}{B+} \frac{G}{G} I+ \times \frac{B}{B} \frac{G}{G} I+$ = $50 \frac{B+}{B+} \frac{G}{G} I+$, $50 \frac{B}{B} \frac{G}{G} I+$

De nateelt geeft te zien het bezit van de enkele blauwfactor **B**, bezit van **G** op beide chromosomen,

hooggeel dus, en als verschil dat de helft der jongen de intensiefactor I en de andere helft de niet-intensiefactor I+.

We hebben dus citroengelen, doch zowel de intensieve als de niet-intensieve exemplaren zijn niet ideaal. Zij bezitten immers de enkele blauwfactor, we noemen ze half-citroenen.

Onderling gepaard kunnen we tot de gewenste citroengele komen.

$$\frac{1 \text{ B } + \text{ G I } +}{2 \text{ B } \text{ G I}} \times \frac{3 \text{ B } + \text{ G I } +}{4 \text{ B } \text{ G I } +}$$

$\frac{1 \text{ B } + \text{ G I } +}{3 \text{ B } + \text{ G I } +}$ hooggeel, $\frac{1 \text{ B } + \text{ G I } +}{4 \text{ B } \text{ G I } +}$ halfcitroen,

$\frac{2 \text{ B } \text{ G I}}{3 \text{ B } + \text{ G I } +}$ citroengeel (enkele blauwfactor)

$\frac{2 \text{ B G I}}{4 \text{ B G I } +}$ citroengeel (dubbele blauwfactor)

Halfcitroen x citroengeel vergroot de kans op de goede citroen.

$$\frac{1 \text{ B } \text{ G I } +}{2 \text{ B } + \text{ G I } +} \times \frac{\text{ B G I}}{4 \text{ B G I } +}$$

$\frac{1 \text{ B G I}}{3 \text{ B G I}}$ citroengeel (dubbeleblauwfactor)

$\frac{3 \text{ B G I}}{4 \text{ B G I } +}$

$\frac{1 \text{ B G I} +}{4 \text{ B G I} +}$ citroengeel-niet-intensief (dubbele blauwfactor)

$\frac{2 \text{ B } + \text{ G I } +}{3 \text{ B } \text{ G I}}$ citroengeel (enkele blauwfactor)

$\frac{2 \text{ B } + \text{ G I } +}{4 \text{ B } \text{ G I } +}$ citroengeel-enkele blauwfactor (niet-intensief)

Zoals u ziet worden er citroenvogels geboren zowel in intensieve als niet-intensieve vorm, tevens halfcitroenen.

We zouden nog meerdere paringen uit kunnen werken met vogels met enkele of dubbele blauwfactor, die inplaats van hooggeel, geel of lichtgeel zijn. U dient er rekening mee te houden dat het uitwerken van het schema wat gecompliceerder wordt. U krijgt dan te maken met meerdere gameetvormingen. Ik kan mij heel goed voorstellen dat er onder u zijn, die zich afvragen; of het allemaal wel nodig is om dergelijke formules op te stellen en uit te werken. Natuurlijk zult u zonder deze kennis goede strogele, goudgele of citroengele kunnen kweken. Maar vele liefhebbers vinden het plezierig om van te voren uit te rekenen, welke kansen zij maken met hun vogels op een bepaalde kleurvariatie. Tevens hebben zij een aannemelijke verklaring voor de onderlinge verschillen in kleur die zij opmerken bij hun vogels. In meerdere gevallen behoedt het hen voor foutieve samenstellingen van hun broedparen. Veelal wordt er gezegd; Wat er in zit, komt er weer uit. Dan zullen we toch moeten weten wat de erfelijke aanleg is, of we kunnen te weten komen wat de vogel vererft. En dat kunnen we als we enige theoretische kennis bezitten.

WIJNRODE VUURVINK

LAGONOSTICTA LARVATA VINACEA

door J. Verlooi

Van deze vuurvinkensoort onderscheidt men vier rassen, die alle geografisch van elkaar gescheiden leven en, volgens het ras, voorkomen van Oost- tot West-Afrika.

Lagonosticta larvata larvata (Oost-Soedan tot Zuid-West-Ethiopië)

Lagonosticta larvata nigricollis (Centraal Afrika en Noord-Kongo)

Lagonosticta larvata togoensis (Ghana tot Noord-Kameroen)

Lagonosticta larvata vinacea (Senegal tot Guinea).

Bij alle rassen zijn de geslachten gemakkelijk te herkennen. De wijfjes van de wijnrode vuurvink hebben geen zwarte bevedering aan de kop, zoals de mannetjes.

De keel is licht geelbruin gekleurd, de wijnrode kleur aan de onderzijde wordt in de buikstreek meer geelbruin, de vleugeldekveren en de rug zijn bruinachtig rood.

Het mannetje heeft een zwarte bevedering aan de onderstaart, kopzijden en keel. De schedel, rug en vleugels zijn grijsachtig. De bovenstaart is donkerrood, het onderlichaam is wijnrood, met witte stipeltjes op de flanken. Een blauwachtige lidrand omringt het oog, de snavel is grijs.

Ze houden zich voornamelijk op in de graslanden van de Afrikaanse steppen alsook in het dichte bamboe langs de rivieren.

Het gebeurt telkenjare weleens dat met een vogeltransport uit West-Afrika enkele wijnrode vuurvinkjes ons land binnenkomen. Meestal zijn het vogels die niet ouder zijn dan 6 à 8 weken. Ze zijn dan ook bijzonder zwak en moeten in een goed verwarmde quarantainekooi met infrarood geacclimatiseerd worden. Ze hebben meestal last van darminfectie, en het is daarom aan te raden ze de eerste vier weken geïsoleerd te houden. Als voedsel geve men trosgierst en graszaden in de aren en als toemaatje verse miereëitjes of, bij gebrek daaraan, enkele kleine meelwormpjes. Stilaan gaan ze dan geheel op zaad over, met dierlijk voedsel als toegift. Ze kunnen goed met tal van kleine vinken worden samengehouden, maar in de broedtijd worden ze vechtlustig, vooral dan tegen soortgenoten. In de gezelschapsvolière gaan ze niet gemakkelijk tot broeden over, meestal omdat er wat grotere vogels tussen zitten, die hun keuze voor een geschikte nestplaats bemoeilijken. Daarom plaatste ik deze vogeltjes in een kleine buitenvolière, samen met een koppel blauwfazantjes en een stel donkerrode vuurvinken (*lagonosticta rubicata*).

De verstandhouding was opperbest, en al vlug gingen de drie paartjes aan het nestbouwen. Maar de wijnrode vuurvinken hadden drie onbevruichte eitjes, en het was reeds te laat in het seizoen om ze aan een tweede nest te laten beginnen.

Gewapend met zelfvertrouwen en wat meer ondervinding, plaatste ik het jaar nadien mijn wijnrode vuurvinkjes in een kleine binnenvolière, samen met een koppel parelhalsamadines en een paar zwartkopastrilden (*estrilda atricapilla*). De man wijnrode vuurvink, die ik meermaals met een grassprietje in de snavel rondom zijn wijfje zag dansen, besloot in een van de hooibundels een nest te bouwen. Zijn grote activiteit kon het wijfje er niet toe aanzetten voor de binnenbekleding van het nest te zorgen, en daarom besloot manlief het op een andere plaats nog eens te proberen. Zo kwamen er vlug drie nesten tot stand, zonder dat het wijfje zich om haar gemaal bekommerde. Ik besloot daarom dit mannetje te vervangen door een ander. In feite was mijn eerste inzicht om een ander popje te proberen, maar ik had er geen in voorraad. Daarom dus kreeg het wijfje een nieuwe verloofde, en reeds

na enkele dagen was een onafgewerkt nest uitgekozen en volledig afgemaakt. Toen begon de broedperiode. Een vlugge controle scheen uit te wijzen dat er drie bevruchte eitjes in het nest lagen, en op 3 september (na 12 dagen broeden) begon het eerste uit te komen.

Dit was al vlug te merken aan de oudervogels, want onafgebroken begonnen die hun voorraad miereëitjes te verorberen. Zo verliep alles prima. Afwisselend zag ik man of pop het bolvormige nest binnenwippen.

Op een morgen – de jongen waren toen ca. 13 dagen oud – waren er twee uit het nest gekropen. Ik vermoedde dat ze daarvoor nog te jong waren; ze waren nog zo klein, dat ik eraan twijfel of ze ook reeds zouden hebben rondgescharreld in een buitenvolière, waar het toch altijd veel frisser is (soms al koude nachten in september). Maar ze waren er nu eenmaal uit en moesten dus ook „hun plan maar trekken”.

De reden voor dit vroegtijdig uitvliegen kwam al vlug aan het licht, toen ik zag hoe een stel jonge parelhalsamadines zich te goed deed aan de rijpe grasaren, waarmee het nest van de vuurvinken was gemaakt. Zo waren de jonge vogeltjes in het nest geschrokken en veel te vroeg op de bodem van de volièrre terechtgekomen. De allerkleinste van de drie is zo een week lang blijven rondtrippelen, voor hij aan zijn eerste vlieglessen begon. Rond 8 oktober (toen ze 5 weken oud waren) werden ze zelfstandig en kwam een diepere roze kleur hun verenkleed tooien.

Enkele dagen later werden ook reeds een paar zwarte stipjes zichtbaar op de kop van de jonge mannetjes.

Intmiddels was er op 30 september een nieuw broedsel begonnen, maar bij gebrek aan miereëitjes is dit verloren gegaan.

De oudervogels konden zich niet aanpassen aan de muggelarven en de geknipte meelwormen die ik aanbood, zodat ze een voor een stierven.

Sommige vogels wennen zeer moeilijk aan levend voedsel als we ze dat vooraf niet leren eten, waaruit blijkt dat de meeste kansen op succes zich voordoen tijdens de zomermaanden (juni-augustus) als we overvloedig over miereëitjes kunnen beschikken.

Fauna vit

Sabri Oosterhout Nb.

HET *natuurlijke* CONDITIE-TONICUM VOOR VOGELS

NBV^{TV} voor u die vogels houdt

Vervolg van pag. 27

De broedmachine dient 24 uur tevoren op temperatuur te worden gebracht 100-103 gr. F vochtgehalte 60%.

Nu de eieren inleggen en de temperatuur blijven controleren evenals het vochtgehalte.

De broedtijd duurt 14 dagen en in deze periode moet men de eitjes 2 maal per dag keren en na de eerste 24 uur ontsmetten met gelijke delen formaline en kaliumpermangaan, dit ook nog eenmaal vlak voor het uitkomen. Een en ander i.v.m. coccidiösen die zich in deze temperaturen ontzaggelijk snel ontwikkelen.

Als de kuikens eenmaal droog zijn kunnen ze in een kunstmoeder geplaatst worden, Niets bijzonders, gewoon een lampje van 15 W in een conservenblik in hoogte te verstellen en zodanig dat de kuikens gelijkmatig onder de lamp blijven.

De bodem van de kunstmoeder, b.v. een schoenendoos is uitermate geschikt hiervoor, beleggen met linnen lappen en dagelijks verwisselen. Dit i.v.m. het feit dat alles wat ze vinden wordt opgegeten. Als voeding uitsluitend kalkoenopkvoer en water in een drinkfonteinje ter beschikking stellen. Na ongeveer 14 dagen zijn ze geheel zelfstandig en verdient het aanbeveling om de hanen direct van de hennen te scheiden.

Als ze 6 weken oud zijn is het de tijd om weer koppels resp. trio's samen te stellen. Ze zijn dan al weer geschikt voor de voortplanting. De gehele procedure kan ook gelden voor Chin. dwergkwartels en andere soorten. Het vochtgehalte in de machine dient men dan tegen het uitkomen te verhogen tot 75 à 80%. Het opfokken kan op dezelfde manier alleen moeten ze op zaad gebracht worden.

Toch is de Jap. kwartel een bijzonder kweekprodukt.

BELANGRIJKE MEDEDELINGEN

XXIIIe Wereldkampioenschappen C.O.M.

Deze C.O.M. tentoonstelling wordt gehouden in de zalen van het Cultureel Centrum ANTOON SPINOY, Melaan 1 te Mechelen. De show is geopend van zaterdag 25 januari 1975 van 10.00 tot 20.00 uur en vervolgens tot en met zondag 2 februari 1975.

Zij die aan deze wedstrijd hebben deelgenomen dienen de door hen ingezonden vogels af te halen op 3 februari 1975 van 15.00 tot 19.00 uur, Café Van den Brekel, Korvelplein 44 te Tilburg.

Kalender 1975

Nogmaals zij u medegedeeld dat de kalender 1975 volledig is uitverkocht. Gelieve dan ook geen bestellingen meer op te geven.

Vraag en Aanbod

Vanwege de extreme verhogingen van de papierenprijzen, verhoging drukkosten en een verhoging van 33% van de PTT-tarieven, dienen de tarieven voor de advertenties in Vraag en Aanbod te worden verhoogd. Deze luiden met ingang van heden als volgt: f 7,50 tot 100 letters. Boven 100 letters kost elke letter 10 cent meer. Wij verzoeken u dringend met deze nieuwe tarieven rekening te houden.

Waterslagerclub De Nachtegaal

De volgende studiedag c.q. wedstrijd zal worden gehouden van 3 tot en met 8 februari 1975, wederom in het parochiehuis te Amersfoort.

Keurmeesters

Mevr. J. van Leeuwen-Chervet (kleur) is verhuisd naar Marktweg 217 te Den Haag; A. Blondeel (kleur) telefoon 010 - 38 20 94; A. C. van Beveren (kleur) telefoon 08385 - 1 90 07 T.k.u.; O. Snoek (kleur) is voor 1975 volgeboekt; P. J. Albers (tropen) telefoon 08894 - 52 98; J. Leeuwerke (tropen) telefoon 05906 - 15 82.

Van de redactie

Denkt u nog aan onze rubriek 'De Volière van de maand' en 'Mijn kweek met Afrikaanse prachtvinken'. Uw bijdragen worden ingewacht op het redactieadres, Postbus 74 te Bergen op Zoom.

Overleden

E. Witte, Ouddorp; A. Bleumink, Brummen; G. H. Arends, Hoogeveen; P. B. Ouwinga, Leerdam; F. van Steenpaal, Wouw; A. Zomer, Almelo; Th. Procee, Almelo; J. ten Donkelaar, Eibergen; W. Middelbrink, Steenwijkerwold; B. Weusthof, Rossum; T. Geerstein, Schiedam.

Tenslotte

willen wij u van harte danken voor de vele goede wensen die wij ter gelegenheid van de jaarwisseling mochten ontvangen.

Bestuur, redactie en personeel.

Gladkop

Deze keer gaan we eens twee krulveerrassen in één artikel bespreken, en dit wordt dan niet gedaan omdat ze iets met elkaar te maken hebben, maar eerder dat ze beide van recente datum zijn en allebei uit Italië afkomstig zijn.

Heel erg veel valt er over beide rassen niet te vermelden, daar véél wat op hen van toepassing kan worden gebracht bij de andere krulveer- of frisékanaries vandaan kan worden gehaald, en dit is nog een reden om ze beide tegelijkertijd te bespreken.

De Padua- òf Kuiffrisé

Direkt al een ras dat slechts aan weinigen van ons bekend zal zijn. De naam ervan spreekt wel voor zichzelf, want het is een ras dat in de Italiaanse stad Padua tot ontwikkeling is gekomen. Het wanneer (tijdstip) van het ontstaan is niet aan mij bekend, doch met enige vrijheid zou ik durven stellen dat dit ras zéér recentelijk is en waarschijnlijk pas een tiental (hooguit enige tientallen) jaren geleden gekreëerd is geworden.

Mogelijk is de datum van het ontstaan pas ná de Tweede Wereldoorlog gelegen, doch, zoals gezegd, enige zekerheid heb ik op dit moment hieromtrent nog niet.

Welke vogels als zodanig als basismateriaal voor dit ras hebben gediend, is óók niet bekend, maar natuurlijk is hierover, afgaande op de verschijningsvorm, toch wel iets te zeggen.

Op de tekening van dit ras ziet u een gekuifde en een gladkoppige vogel afgebeeld, en kijken we hier nu goed naar, dan zien we bepaalde kenmerken naar voren treden.

TWEE ITALIAANSE KRULVEER- KANARIE- RASSEN

H. Willems

Naar mijn overtuigde mening is er op de eerste plaats gebruik gemaakt van Parijse Frisé's, daarnaast zijn er denkkelijk Noordhollandse òf Hollandse Frisé's toegevoegd en voor de kuif zal de Gloster Corona mogelijk gezorgd hebben. In welke mate van het ene of het andere ras gebruik gemaakt is geworden, is niet te zeggen. Wel zien we dat het toch aardig gelukt is om een nieuw ras tot stand te brengen dat van elk ras iets heeft meegekregen. Natuurlijk is het nog niet zó ver dat alle vertegenwoordigers van dit ras een totale uniformiteit uitstralen (met welk ras is dit trouwens wel het geval?), zodat we met enige zekerheid durven stellen dat de Padua Frisé nog in een voornamelijk experimenteel stadium verkeert.

Het ras kent, zoals hierboven reeds gebleken is, twee vertegenwoordigers, de gekuifde en de gladkoppige vogels, die beide door de C.O.M. als t.t. vogels aanvaard zijn.

Wat de gekuifde vogel betreft stelt zich geen probleem, maar wat de gladkop aangaat, ontstaan er nogal eens misverstanden. Veelal wordt verondersteld, dat de gladkop de Milanese Frisé òf Kleurfrisé zou zijn òf omgekeerd. Niets is minder waar! Het hóé en waarom hiervan zal u zo dadelijk wel blijken. Vanwege de goede leesbaarheid moet u voor wat de Milanese Frisé betreft datgene lezen wat over hem in het volgende „hoofdstuk” vermeld staat, daar anders nog verwarring zou kunnen ontstaan.

De Padua Frisé, zowel gekuifde als gladkop, mag „haneveren” bezitten, mag gekrulde nagels hebben,

Gekuifd

maar moet een mooie borstkrulling, mooie flanken en mooie rugkrulling hebben. De hals moet echter steeds GLADBEVEDERD zijn en de kuif MOET ook een kuif zijn en niet uit zo maar wat gekrulde of opstaande veertjes bestaan. De gladkop moet identiek aan de gekuifde zijn, maar natuurlijk heeft hij geen kuif op de kop. De kop van een gladkop moet ook echt gladbevederd zijn, en mogelijk een „aanstoot” van wenkbrauwen hebben.

Om de zaak wat méer compleet te maken, moet een gekuifde vogel bij voorkeur een donkere kuif op een lichtgekleurd (vetstof) lichaam bezitten.

Men mag van een Padua Frisé wel de indruk hebben dat het een Parijse Frisé is, maar hij mag er géén 100 % op gelijken, want dan is dat fout. De krulveerpartijen van beide zijn naar opbouw en uitvoerigheid welhaast gelijk te noemen, maar verder heeft de Padua Frisé een meer rechtopstaande houding, bezit hij al dan niet een kuif, heeft hij een slankere lichaamsbouw en is ook de afmeting ietwat geringer. Zijn kleur mag geel, groen, zalm, oranjerood en wit zijn, en met een donkere kuif geeft dit natuurlijk een verrassend effect.

De kuifvogel moet dus een echte kuif bezitten (net zoals we bijvoorbeeld bij de Gloster Corona kennen), terwijl voor beide vertegenwoordigers geldt dat de dijen of bovenbenen gladbevederd moeten zijn en dat de staart recht naar beneden moet afhangen. De afmeting moet toch minstens 17 cm. bedragen, en de houding ongeveer 70 graden omhooggericht.

Wat het houden en verzorgen betreft, kan ik ver-

Milanese Frisé

wijzen naar de overige krulveerrassen. Tijdens de fokperiode kan men desgewenst van pleegouders gebruik maken, doch dit acht ik minder belangrijk dan het aan elkaar moeten koppelen van een gekuifde x gladkop (kuifbroed). Paart men bijvoorbeeld een gekuifde aan een normale gekrulde, dan loopt de kwaliteit der kuiven beslist terug.

Tot nog toe is de Padua Frisé, en dan vooral in onze streken, slechts weinig te zien geweest, zodat we hopen dat daar binnenkort verandering in zal komen.

De puntenlijst volgens de C.O.M. is als volgt:

Kop of kuif: 15; Kleur: 15; Bevedering: 10; Grootte: 10; Rugkrulveren: 10; Borstkrulveren: 10; Flankkrulveren: 10; Vleugels: 5; Staart: 5; Houding: 5; Konditie of algemene indruk: 5 = Totaal 100 punten.

De Milanese of kleurfrisé

Net als de Padua Frisé is dit ras als een hoofdzakelijk van de Parijse Frisé afstammend ras te zien. Naar houding lijkt de Milanese Frisé sterk op de Padua Frisé, zodat logischerwijs mag worden verondersteld dat van een zekere verwantsheidsgraad tussen beide rassen sprake is. Wat de uitvoerigheid der krulbevedering betreft, lijkt de Milanese Frisé echter méér op de Parijse.

Ook hier spreekt de naam van het ras eigenlijk voor zichzelf, want de oorsprong ervan is te vinden in de Italiaanse stad Milaan. Aldaar hebben de aanhangers van krulveer- of frisékanaries zich er op toegelegd om een eigen ras te kreëren dat zich, zeker wat de kleur betreft, duidelijk van de andere zou moeten onderscheiden. Wonderwel zijn ze daarin geslaagd. Geldt voor de Padua Frisé dat hij slechts

sporadisch in onze streken te zien is, de Milanese is wat veelvuldiger (voornamelijk in België) te zien. Voor zover bekend is er rond 1933 voor het eerst sprake geweest van Italiaanse kleurfrisé's, die naderhand als de Milanese Frisé bekend zouden worden. Rond die tijd werden immers voor het eerst gefriseerde kanaries op een wedstrijd in Italië geplaatst die zuiver wit van kleur waren. Iets dat men tevoren nog nooit gezien had. Deze witte frisé's waren het resultaat van kruisingen en kregen al gauw de bijnaam van „Milan Bianco" of Milanees Wit.

Wat de kruisingen betreft, om tot een zuiver witte kleur te komen, is niet met een zinnig woord te zeggen wie daarvoor gezorgd heeft. De mogelijkheid bestaat echter, dat de eerste Milanese Frisé's afkomstig zijn geweest uit de paring van witte Hollandse of Noordhollandse Frisé's met een gele kleur. Naderhand zou het kunnen zijn geweest, dat er gladkoppige Padua's gebruikt zijn geworden, waardoor de omhooggerichte houding zal zijn ontstaan. Het blijven echter gissingen, maar desondanks denk ik er niet ver naast te zitten.

De tweede of parallele benaming voor dit ras spreekt óók voor zichzelf, want het is een vogel die speciaal op de kleur wordt gefokt.

Als specialiteit zijn er natuurlijk op de eerste plaats de WITTE, maar daarnaast zijn óók de orangerode, blauwe en zalmkleurige exemplaren zéér geliefd en erkend. Natuurlijk mogen we óók de goudgele vogels niet vergeten.

Wat de kleur betreft zij nog opgemerkt, dat een Parijse Frisé net zo goed in een uniforme kleur dan voorkomen, maar dat maakt hem dan nog geen kleur- of Milanese Frisé!

In tegenstelling tot de gladkoppige Padua Frisé moet de Milanese Frisé juist wel een goede kop- en halskrulbevedering hebben, die sterk aan die van de Parijse Frisé doet denken, terwijl daarnaast de Milanese ook een forsere kop zal hebben dan de Paduagladkop. De afmeting van dit ras moet minstens 18 cm. bedragen.

Puntenlijst volgens de C.O.M.:

Kleur: 15; Bevedering: 15; Grootte: 10; Rugkrulveren: 10; Borstkrulveren: 10; Flankkrulveren: 15; Kop: 5; Vleugels: 5; Staart: 5; Houding: 5; Konditie: 5 = Totaal: 100 punten.

De volgende keer gaan we een kijkje nemen bij een ras van Japanse makelij: DE HOSO. Graag tot dan.

BOEKENNIEUWS

Bij de **Franck'sche Verlagshandlung** in Stuttgart verscheen in de bekende serie „Das Vivarium" een boekje van **Dr. Heinz-Sigurd Raethel** getiteld „**Ziergeflügel aus aller Welt**". Het boekje heeft een omvang van slechts 76 pagina's, maar in dit korte bestek wordt enorm veel informatie gegeven over alle soorten watervogels. Alles wat met het houden van deze vogels samenhangt komt aan de orde, zoals huisvesting, beplanting, vijverbouw, aankoop en transport van de vogels, voeding en kweek.

Ook een groot aantal soorten wordt besproken, waarbij aandacht wordt besteed aan hun typische eigenschappen, de broedtijd e.d.

Een zeer handig boekje voor de liefhebber en kweker van fazanten, eenden en ganzen. De prijs bedraagt slechts DM 6,80.

Van het **Landbuchverlag** in Hannover ontvingen wij „**Paradies der wilden Vögel**" door **Wolfgang Knoblauch**. De auteur beschrijft zijn ervaringen tijdens een maandenlang verblijf in een der weinige nog echte vogelparadijzen in Europa.

Het is gelegen in het Noordwesten van Turkije aan een meer en bestaat uit een moerasgebied en uit grote woudstreken.

Er zijn nog volop vogels te observeren, zij komen er letterlijk in grote zwermen voor. Knoblauch laat ons kennismaken met de pelikanen en aalscholvers die in grote aantallen hier verblijven en gezamenlijk op het meer op vis jagen, met vele soorten reigers, wier nesten bij honderden tezamen op oude weiden in het moeras te vinden zijn. Vele soorten vogels bevolken het riet, het moeras en het woud en de auteur die met een Turkse vogelwachter lange tijd dit grote gebied doorkruiste vertelt op boeiende wijze over hetgeen hij op deze tochten meemaakte. Een goed boek over een nog onbekend vogelparadijs. De prijs bedraagt DM 16,80.

door J. Foederer

ERVARINGSKRABBELS ZOU HET HIERAAN KUNNEN LIGGEN?

Het was me dit jaar het kweekseizoen wel. Voor verschillende van ons waren de resultaten bar slecht en bij sommigen zelfs zo slecht dat er de nodige moed moest worden ingepraat teneinde te voorkomen, dat men de hobby aan de kant zou zetten. Hoe is het toch mogelijk dat dit in onze kanariekweek kan voorkomen? Natuurlijk is de vruchtbaarheid van de vogels niet elk jaar hetzelfde. Dit zien we ook bij de bloemen, de groenten en de vruchten. Het ene jaar is de produktie beter dan het andere jaar.

Dit jaar troffen we bij de kanaries veel onbevruichte eitjes of afgestorven embryo's. Ook slecht voerende popjes waren schering en inslag. Zou dit nu door het weer kunnen komen? Ik geloof van niet want anders zou **niemand** goed gekweekt hebben. Bovendien zijn er toch ook zgn. „warme” en „koude” kwekers en slechte resultaten kwamen bij beide groepen voor. Licht het aan een bepaalde voedermethode? Ook dat betwijfel ik, al moet worden gezegd dat velen van ons de vogels in de broedtijd zó verwennen met eivoer, gekiemd zaad, groen etc. dat geen gemengd zaad meer wordt gegeten. Dit kan niet goed zijn, is onnodig en beïnvloedt ook de gezondheid van ouders en jongen. Onze kanaries zijn specifieke zaadeters en zaden dienen hun hoofdvoedsel te blijven. Ook hierin ligt naar mijn mening niet de juiste oorzaak.

Zou het eigenlijk niet het volgende kunnen zijn? De meesten van ons bepalen zelf wanneer voor elke pop de broedperiode moet beginnen. Bij de „warme” kwekers zal dit omstreeks januari/februari zijn, bij de andere kwekers eind maart/begin april. Daarbij let men in het algemeen niet op de conditie van de vogels. Men zet ze zonder meer bij elkaar en zin of

geen zin, conditie of geen conditie, ze moeten het maar doen. We hebben geen pardon, wij bepalen, wij beslissen; maar wat gebeurt er? Neem aan dat u met 12 poppen wilt kweken. U zet ze bij elkaar maar van die 12 zijn er nog maar 4 in de goede conditie en de overige 8 zijn er nog lang niet. Die laatste 8 poppen krijgen het zwaar te verduren. Op aandrang van hun mannelijke partner gaan ze sterk geforceerd toch over tot het leggen van eieren, hetgeen in de meeste gevallen bijzonder slechte resultaten tot gevolg heeft. Hierdoor kunnen dan die onbevruichte eitjes ontstaan etc. De kans is bovendien groot dat door dat forceren de betreffende popjes tijdens het gehele kweekseizoen niet in de vereiste conditie zullen komen. De popjes krijgen dan wel de schuld, maar zijn wij zelf niet de hoofdschuldige??? We hebben de popjes geen gelegenheid gegeven om rustig in de gewenste conditie te komen.

Het is in de natuur toch ook niet zo dat prompt in februari elke merelpop een nest gaat bouwen, eieren legt en tot broeden overgaat? Alleen die poppen die in de vereiste conditie zijn gaan daartoe over, de andere volgen later.

Waarom kunnen we nu zien of een kanariepop in goede broedconditie is?

We zijn er echt niet wanneer we zien dat een popje met wat nestmateriaal sleept, dat zegt namelijk lang niet altijd alles. Ik was in februari op bezoek bij een liefhebber. Hij had zijn mannen en poppen nog apart zitten. Wanneer de poppen de zang van de mannetjes hoorden waren er verschillende die als reactie daarop de paarhouding aannamen. Kijk, die popjes waren op dat moment in een goede conditie en broedrijp zoals we dat noemen.

Het betrof in dit geval 6 poppen waarvan er 4 broedrijp waren. Desondanks plaatste bedoelde liefhebber alle zes poppen apart in de broedkooi en gaf ze hun een partner. De 4 goede poppen begonnen direkt aan de bouw van het nest en de 2 andere poppen hadden daar ruim 3 weken langer voor nodig. Het gehele seizoen is het met die 2 poppen sukkelen geweest. In totaal brachten zij slechts 3 jongen groot.

En wat dacht u van die 4 andere poppen? Schrik niet, 48 jongen in drie rondjes, dat is gemiddeld 12 jongen per pop.

Vandaar mijn mening dat niet WIJ maar de vogels zelf wel bepalen wanneer het kweekseizoen voor hen moet beginnen. Hoe kunnen we dat het beste in praktijk brengen? Welnu, op een gegeven moment, afhankelijk van het feit of u een „warme” of „koude” kweker bent, plaatst u de poppen in de broedkooi en geef ze nestmateriaal. Wanneer de popjes, o.a. door het horen van de zang van de mannetjes, hun nestje hebben gebouwd, dan pas plaatsen we de man erbij. De popjes die nog geen nestje hebben gebouwd geven we ook GEEN man maar we wachten daarmee net zo lang totdat het nestje wel klaar is. Zijn er dan nóg popjes die omstreeks mei nog geen nestje hebben gebouwd, dan kunnen we dié beter aan de handelaar overdoen.

Beginnen we op deze manier ONS kweekseizoen dan bepalen wij toch NIET zelf het juiste aanvangstijdstip maar laten dit aan de vogels zelf over en dan ben ik er van overtuigd dat de resultaten aanmerkelijk beter zullen zijn.

- 1-1 Bergparkiet, 3-2 pennant. Alles '74. Van Geet, Kortemansstr. 60, 1730 Zellik, België. Tel. 465.79.13.
- Rosella's, pennant, blaskop, stanley, adelaiden, prinsessen, roodvleugels. R.K. en G.K. kakariki, valken grijs, wit, bont, parel en isabel. Bergman 3 jaar. Ook oude kweekkoppels, pennant, blaskop, stanley's en rosella's. Schot, Stofstr. 6, Tholen. Tel. 01660-2664.
- Noord Hollandse Frisé kanaries, internationaal kampioen 1973, kampioen 1974. A. Koreman, Leijshoek 7, Oosterhout N.Br. Tel. 01620-24129.
- Pennant, stanley, witte valken, splendid, R.K. kakariki, rosella, blauwe roseicollies. C. A. Lam, Mielweg 41, Lunteren. Tel. 2484.
- Gloster kuif en gladkop. Alle kleuren. Billijke prijzen. T. G. W. Jansen, Operaweg 13, Amersfoort.
- G. isabel, zalm, g.agaat, z.bruin, O.R. agaat, O.R. isabel, agaat g.bruin, O.R. isabel ivoor, O.R. bruin ivoor ino, O.R. brons ivoor ino, g.agaat opaal, ivoor. W. Blaauw, Boven Dwarsdiep 4, Veendam.
- Wegens beëindiging: ± 20 paar overjarige broedkop capuzensijzen met laatste jongen (allen natuurbroed). In 1973 opgezette stam witborst gould amad. 5 kop. spl. x witb. + 7 spl. (uit w x spl. ± 50 stel Jap. meeuwen). Uit buitenvol. veelkl. 1-2 gele roodr., 3-3 spl. x bonte roodr., 1-1 Splendid 6-4 gele en spl. bourks Roseicollie 1-1. P. v. Schaick, Da Costalaan 9, Bilthoven. Tel. 030-784570.
- 2-0 Pennant '73 en 3-1 '74, 2-1 Rosella '74, 0-2 witte Valk '74. J. Rijnberg, Julianastr. 34, St. Annaland. Tel. 01665-419 N.O.Z.
- Mooie Glosters, Eng. afst. Alle kleuren. E.K. Ook enk. import. A. J. v. Leeuwen, Azaleastr. 23, Rotterdam. Tel. 010-184850.
- Kweekkoppels Stanley's, Pr. Rosella's, Roodruggen. C. Heeren, Poppestr. 4, St. Willebrord. Tel. 01653-2420.
- Pr. Rosella's, Stanley's grijze witte split v. wit en br.

- Splendid, Turquoise. Meuwissen, Weerdweg 3, Linne 1. Tel. 04746-1735.
- Regelmatig uit voorraad leverbaar en gevr.: kanaries, zebrev., diamantd., kwartels, Jap. meeuwen, gras., Engelse postuur en grote parkieten. Met speed gevr.: Lizards, Glosters, Agaporniden. K. Hendriks, Leeuweriklaan 29, Ede (Gld.).
- 1-0 Pennant '72, 0-1 Pennant, 1-0 Bleekkop, 0-1 Stanley, Roodkop Kakariki's en Pr. Rosella's broed '74, forse vogels uit buitenvol. H. Dijk, Roelof van Dalenstr. 5a, Dongen. Tel. 01623-3949.
- 15-15 Goudfazanten f 17,50 p.p. of f 10,— p.st. broed '74. G. H. Lindeboom, Canadastr. 30, Heino. Tel. 05729-1932.
- Pr. Rosella br. '74 f 55,—, Valken br. '74 f 13,—, Splendid br. kopp. f 130,—. Jaargangen 'Onze Vogels' vanaf 1968. v. Delft, Willebrordweg 2, Renkum.
- Nog enkele paren Capuzensijzen op volle kleur. Geringd '74. W. Boon, Heer Frederikstr. 24, IJsselstein (Utr.). Tel. 03408-2097.
- 7-0 F.1. Kapoetsensijzen x kanarie rood gepigmenteerd. Is voor de roodpigment kwekers iets moois. R. Muilwijk, L. Christenstr. 13, Vianen Z.H.
- Citroengele kanaries 12 mannen + enkele poppen, tevens GEVR.: man Alariovink. W. Fidom, Bensingecamp 7, Emmen. Tel. 05910-24677.
- Prima grasparkieten Eng. afstamming in div. kleuren tegen sportieve prijzen. A. kweker N.P.C. C. Zonneveld, N.Z. Burgwal 45, Monnickendam. Tel. 02995-1969.
- Kleurkanaries t.w.: rose, ivoor-o.rood, int.-o.rood, sch.-o. roodbrons-o.rood, agaat-blauw, wit enz. vanaf f 10,— p.st. Glosters en Borders f 30,— p.st. Witte Valkparkieten f 80,— en f 100,— per paar. Zwartkop Gouds roodkop papegaai amd. insecten eters o.a. Pitta's, Tangara's, meestal keuze uit ± 100 versch. vogels. Barend Cruiff's vogel en Dierenhandel, Achterdijk 46, Purmerend. Tel. 02990-24776, ook 's avonds en zondags geopend na tel. afspraak.

BEPLANTING IN EN OM DE VOLIÈRE

CONIFEREN

Tallose soorten zijn er en alle hebben ze gemeen dat ze vooral gedurende de winter voor een niet zo treurige kale aanblik zorgen. Ze vrolijken de boel toch wat op. Een zeer groot aantal is uitermate geschikt om IN de volière te worden geplant.

We moeten ze dan in kleine groepjes, bijvoorbeeld 3 stuks, plaatsen. Zet ze zo dat de grootste achter en de kleinste vooraan staat zodat er als het ware een tribunevorming ontstaat.

Vooraf in de wat breder gevormde soorten zullen vogels hun nestje kunnen bouwen. De lange smal opgaande soorten lenen zich daar minder voor, alhoewel die toch wel weer van decoratieve waarde zijn.

Groenblijvende struiken, u weet het, worden met kluit geleverd. Een ruim plantgat graven en direkt na het planten rijkelijk begieten. Dit daarna nog regelmatig doen.

In het algemeen zijn coniferen niet goedkoop. Misschien lukt het u ook wel om wat zogenaamde misvormde exemplaren op de kop te tikken. Deze zijn in het algemeen aanmerkelijk goedkoper en lenen zich uitstekend voor ons doel.

FLORAVI

Vogelhandel REIN v. d. VEEN, Goor

GROTESTRAAT 69
TEL. (05470) 2623

Valkparkiet	35,— p.p.	Turqucisinepark.	75,— p.p.	Muskaatvinken	7,50 p.p.
Grasparkiet	10,— p.p.	Roodrugpark.	55,— p.p.	Pracht Rosella	175,— p.p.
Albinoparkiet	10,— p.p.	Splendidpark.	160,— p.p.	Witte Valkparkieten	180,— p.p.
Lutinoparkiet	10,— p.p.	Roodkop pap.am.	100,— p.p.	Witoorbuulbuul	17,50 p.st.
Deensbonte parkiet	10,— p.p.	Pelzner saffraanvinken	25,— p.p.	Japane nachtegalen, man	22,50 p.st.
Chinese dwergkwartel	10,— p.p.	Kuifkwartels	50,— p.p.	Schubben kwartels	100,— p.p.
Idem, zilver	12,50 p.p.	Zwartkopnonnen	8,— p.p.	Rode kardinalen	30,— p.st.
Idem, isabel	20,— p.p.	Driekleurnonnen	8,— p.p.	Kanarie, man	15,— p.st.
Diamantvinken	50,— p.p.	Ind. Nonpareil	20,— p.p.	Kanarie, pop	7,50 p.st.
Roodkop gouldamadine	65,— p.p.	Grijze Roodstaart- papegaai	195,— p.st.	Kanarie Roodschimmel, man	22,50 p.st.
Driekleur pap. amadine	52,50 p.p.	Roodkuifkardinalen	22,50 p.st.	Kanarie Roodschimmel, pop	17,50 p.st.
Spitsstaartamadine	35,— p.p.	Chin. spotlijster	55,— p.st.	Kanarie Roodintensief, man	22,50 p.st.
Ceresamadine	35,— p.p.	Kala Bulbul	17,50 p.st.	Kanarie Roodintensief, pop	17,50 p.st.
Binzenaatrijde	45,— p.p.	Amazonepapegaai	175,— p.st.	Kanarie Roodagaat, man	22,50 p.st.
Gordelgrasvinken	40,— p.p.	Grijze Rijstvogels	12,50 p.p.	Kanarie Roodagaat, pop	17,50 p.st.
Japans meeuwtjes	7,— p.p.	Citroenwever	10,— p.p.	Kanarie Roodbrons, man	22,50 p.st.
Diamantduifjes	20,— p.p.	Agapornis Personata	60,— p.p.	Kanarie Roodbrons, pop	17,50 p.st.
Idem, zilver	40,— p.p.	Agapornis Fisherie	55,— p.p.	Kanarie Rood Isabel, man	22,50 p.st.
Zebravinken, grijs	7,— p.p.	Agapornis Roseicollis	45,— p.p.	Kanarie Rood Isabel, pop	17,50 p.st.
Zebravinken, isabel	7,— p.p.	Bichenowaatrijde	50,— p.p.	1 paar chin. dwergkwartels	
Zebravinken, wit	9,— p.p.	Pruimkopparkieten	55,— p.p.	1 paar zilver chin. dwergkwartels	
Zebravinken, masker	11,— p.p.	Halsbandparkieten	40,— p.p.	samen voor f 20,—	
Zebravinken, zilvervleugel	11,— p.p.				
Bandvinkjes	6,— p.p.				

Verzending onder remb. verp. f 1,50

VRACHT REKENING KOPER

's Maandags de gehele dag gesloten — 's Zondags van 09.00 tot 13.00 uur geopend.

MUSSENVOER

leveren wij niet, maar wel . . . . .

MEELWORMEN

van uitzonderlijke grootte en kwaliteit.
Profiteer van onze geregelde **wekelijkse**
bezorging (ook in 1975) c.q. verzending.

Levering uitsluitend via de handel.

A. BOSCH Handelsmaatschappij BV
v. Dijkhuizenstr. 76, Nijkerkerveen, Tel. 03495-1644

Inkoop en verkoop van alle soorten vogels

Schrijf een kaartje
met opgave van soort,
aantal en prijs naar:

Fa. WINKELER
POSTBUS 78, STADSKANAAL

„ANIMALI“ INTERNATIONAAL VOGEL- EN APENPARK

POSTBUS 291 - ROOSTENLAAN 303 - TELEFOON 040-113738 - EINDHOVEN

**STEEDS VOORRADIG EEN RUIME COLLECTIE
TROPISCHE EN ANDERE PARKVOGELS.**

Vraagt onze uitgebreide nieuwe prijslijst.

Vogelliefhebbers bezoekt ons park! — Verkoop ook gedurende het weekeinde.

Uw vogels hebben aan Sluis Ei-Krachtvoer meer dan genoeg.

De moderne voedingsleer toont aan dat de overgang op speciale produkten - zoals opfokvoer - tijdelijk konditie-verlies bij uw vogels veroorzaakt.

Juist aan het begin van de kweekperiode waarin veel van uw vogels wordt gevraagd (nest maken, eieren leggen, broeden enz.) mag dat niet voorkomen. Een optimale kweekconditie van uw vogels betekent meer eieren en meer jongen van betere kwaliteit.

Objektief is vastgesteld dat kweekresultaten aanzienlijk verbeteren als het hele jaar door Sluis Ei-Krachtvoer wordt gebruikt.

Sluis Ei-Krachtvoer is weliswaar wat duurder dan andere

produkten. Maar daar staat heel wat tegenover.

Sluis Ei-Krachtvoer is:

1. altijd konstant van samenstelling,
2. altijd vers door de nieuwe verpakking,
3. zeer licht verteerbaar,
4. verkrijgbaar in verpakking van o.a. 1kg,
5. verrijkt met groente,
6. compleet kracht- en opfokvoer.

Neem de proef eens en let op de resultaten.

Sluis

Sluis vervangt de natuur.

Het ideale kweekvoer dat ook door zeer veel liefhebbers het gehele jaar door als konditievoer aan de vogels wordt gegeven.
Geen wonder, Witte Molen EIVOER bevat naast ei en natuurrhoning ook vitaminen, mineralen en sporenelementen in de juiste verhouding.
Witte Molen EIVOER: wordt graag gegeten, is licht verteerbaar, is groei-bevorderend en geeft de oude vogels meer weerstand.
Tijdens de kweek verdient het aanbeveling dit EIVOER rul te maken met water of fijngehakte groente, vruchtensap, geraspte wortel/appel enz.

**Verkrijgbaar in 1 kg verpakking en
voordeelverpakking van 2½ kg
bij uw Dierenspecialzaak**

